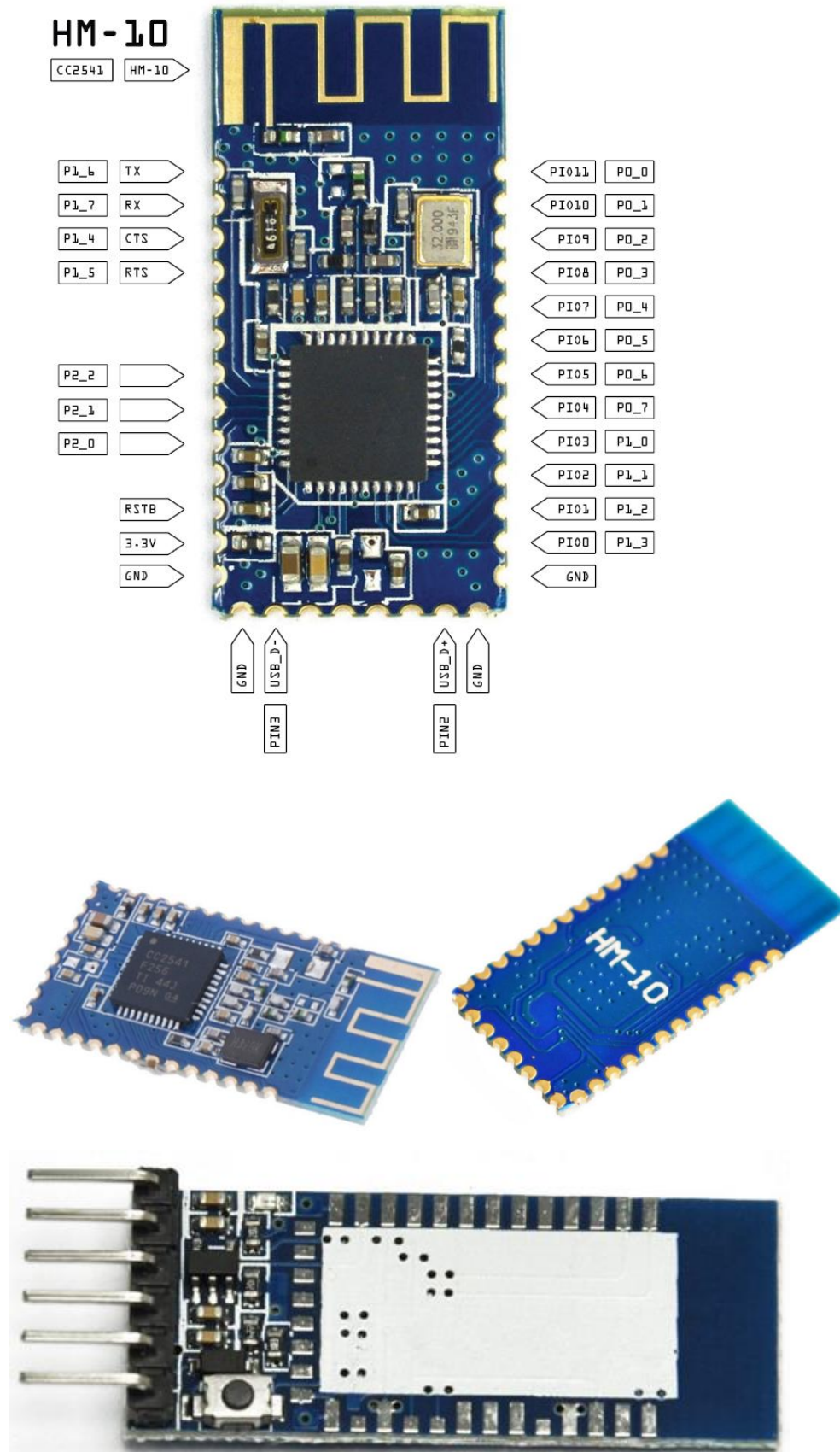
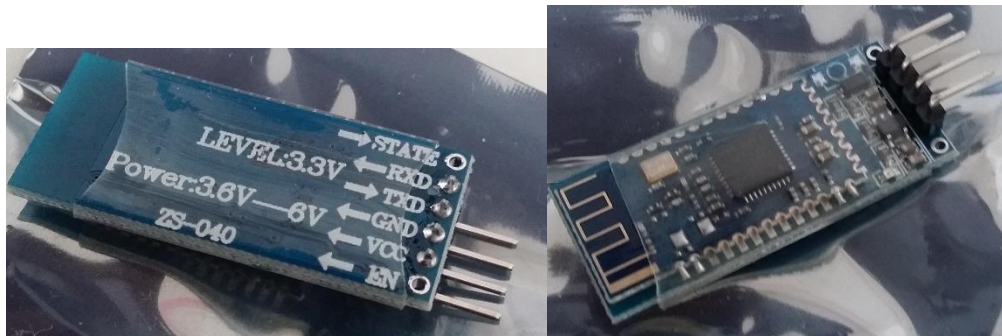

HM-10 Bluetooth BLE

A fenti képeken, a csatlakozás megfigyelése mellett az is észrevehető, hogy a modul körbe van véve egy vékony műanyag réteggel, ezzel is egy kicsit megóvva a bluetooth-t a külső feszültségektől. Erre azért van szükség, mert a bluetooth modul könnyen károsodhat, ha valaki a testében felhalmozódott statikus töltésekkel hozzáér az eszközhöz. Ez nem teljes körű védelem, így mindig legyünk meggyőződve arról, hogy mielőtt hozzáérünk a modulhoz, levezettük a testünkben lévő töltéseket egy fém tárgyon, például egy radiátoron.

Models	VDD	Size(mm)	Flash	Chip	BT Version
HM-10	2-3.7V	26.9*13*2.2	256Kb	CC2540/1	V4.0 BLE

A régi 530 Firmware verzióhoz tartozó tulajdonságok.

BT Version: Bluetooth Specification V4.0 BLE

Send and receive no bytes limit.

Working frequency: 2.4GHz ISM band

Modulation method: GFSK(Gaussian Frequency Shift Keying)

RF Power: -23dbm, -6dbm, 0dbm, 6dbm, can modify through AT Command AT+POWE.

Speed: Asynchronous: 6K Bytes

Synchronous: 6K Bytes

Security: Authentication and encryption

Service: Central & Peripheral UUID FFE0,FFE1

Power: +3.3VDC 50mA

Long range: Open space have 100 Meters with iphone4s

Power: In sleep mode 400uA~1.5mA, Active mode 8.5mA.

Working temperature:-5 ~ +65 Centigrade

Size: HM- 10 26.9mm x 13mm x 2.2 mm; HM-11 18*13.5*2.2mm

Az új 621-es verziószámú firmware dokumentációjához már az alábbi tulajdonságok tartoznak:

BT Version: Bluetooth Specification V2.1+EDR

Working frequency: 2.4GHz ISM band

Modulation method: GFSK(Gaussian Frequency Shift Keying)

RF Power: $\leq 4\text{dBm}$, Class 2

Sensitivity: $\leq -84\text{dBm}$ at 0.1% BER

Speed: Asynchronous: 2.1Mbps(Max) / 160 kbps

Synchronous: 1Mbps/1Mbps(Max)

Security: Authentication and encryption

Service: Bluetooth SPP(Master & Slave)

Power: +3.3VDC 50mA

Working temperature: $-5 \sim +65$ Centigrade

Size: 26.9mm x 13mm x 2.2 mm、27.4*12.5*4.3mm、 etc.

Az általunk megvásárolt szerkezet, mint utólag kiderült egy klón, ami igazából a **BLE-CC41-A** névre hallgató eszköz. Jóval korlátozottabb, mint HM-10-es eredeti változat. Legfőbb hiányossága, hogy a Firmware-e nem upgrade-elhető az AT+SBLUP paranccsal. A parancslista és a parancsok szerkezete is kicsit eltér, erre a későbbiekben kitérünk. A klónhoz és a hozzá tartozó 306-os Firmware-hez az alábbi tulajdonságok tartoznak.

Bluetooth protokoll: Bluetooth V4.0 BLE, nincs byte korlát,

110m-es kommunikáció nyílt környezetben iPhone4S-el

Működési frekvencia: 2.4GHz ISM band

Moduláció: GFSK(Gaussian Frequency Shift Keying)

Érzékenység: $\leq -84\text{dBm}$ at 0.1% BER

Átviteli sebesség: Asynchronous: 6 kbps Synchronous: 6 kbps

Biztonsági funkciók: Authentication and encryption

Support Services: Central & Peripheral UUID FFE0, FFE1

Fogyasztás: alvó üzemmód automatikus, készenléti áram $400\mu\text{A} \sim 1.5\text{mA}$, átvitel 8.5mA

Áramellátás: +3.3VDC 50mA

Méret: 26.9mm x 13mm x 2.2 mm

Bluetooth minősítés: ROHS REACH BQB

A bluetooth meghajtásához a 1,2V feszültségű nikkel-metán-hibrid (NiMH) akkumulátorból 3-at összekötve, $1,2 \cdot 3 = 3,6\text{V}$ -ot kapunk. Ezzel könnyedén meghajthatjuk a modult. Ezeknek az akkumulátoroknak a névleges töltő kapacitása 1100-1600mAh között lehet. Ha a legalacsonyabb kapacitást feltételezzük, azaz azt, hogy az akkumulátor 1 órán keresztül képes leadni a maximum 1100 mA áramát, akkor az aktív módban 8,5mA fogyasztó bluetooth modult $1100/8,5 = 129,41$, azaz kicsit több mint 129 órán keresztül képes folyamatos működés mellett üzemeltetni. Ugyan kevesebb ideig üzemel, mint egy alkáli elem, de nagy előnye, hogy újratölthető.

Alkáli elemek esetén a 1,5V feszültségű elemből 2-őt összekötve, $1,5 \cdot 2 = 3\text{V}$ -ot kapunk. Ezeknek az elemeknek 2700mAh körül van a kapacitásuk, ami $2700/85 = 317,64$ órán keresztül képes táplálni a bluetooth eszközünket.

Amennyiben a RC2032-es 3V-os lítiumos gomelemet használjuk, melynek 220-240mAh között van a kapacitása, akkor $220/8,5 = 25,88$, akkor körülbelül 26 órán keresztül tudjuk vele egyfolytában üzemeltetni bluetooth modulunkat.

A breadboard-nak köszönhetően azonban a 2-3,7V-os tápfeszültség tartomány helyett, használhatunk 3,6-6V közöttit is a bluetooth táplálására. Ez azt jelenti, hogy könnyedén meghajthatjuk a bluetooth-t egy 4,5V-os zsebleppel, vagy 4db 1,5V-os alkáli elemmel is.

Természetesen ahhoz, hogy egy ilyen modult USB-n keresztül soros kommunikációra tudjunk bírni szükségünk lesz egy USB to TTL logikai szint illesztő adapterre. Erre azért van szükség, mert az USB port 5V-os feszültségű jelekkel kommunikál, a bluetooth modulunk viszont csak 3,3V-al. A szint illesztőt úgy kell használnunk, hogy RX portját rákötjük a bluetooth modul TX portjára, TX portját pedig az RX portjára. A GND portját rákötjük a bluetooth modul földjére, vagy egy azzal azonos szinten lévő föld pontra és már csak rá kell dugnunk a számítógép USB portjára és használható is.

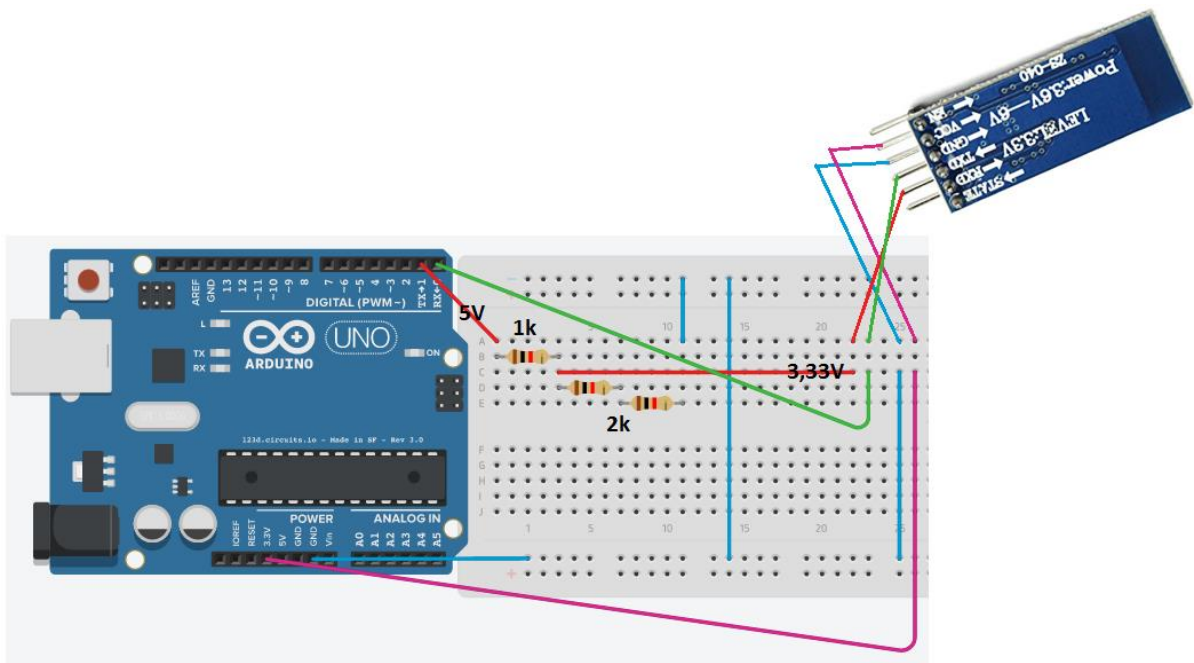
Ha nincs nálunk egy ilyen, akkor erre a célra használhatjuk az Arduino-nkat is, ugyanis ezekben az eszközökben alapjáraton megtalálható egy ilyen átalakító beépítve. Az egyetlen hátrány amit ilyenkor figyelembe kell venni, hogy az Arduino 5V-on üzemel, a bluetooth-nak pedig 3,3V szükséges. Ezért az Arduino TX, adatot küldő lábára egy feszültségosztót kell kössünk, ami az 5V-értékű magas jelet leosztja 3,3V-al kompatibilis magas jellé. Ezzel a működéssel elvileg elérhetünk 2V-nál magasabb, de 3,3V-ot nem meghaladó magas jelet, amelyet a bluetooth modulunk vár. A bluetooth azonban csak 3,3V-nak megfelelő magas jelet küld a kommunikáció másik oldalán, az Arduino pedig 5V-nak megfelelő magas jelet vár. 3,3V-nál olyan jel számít magasnak, ami 2V-nál nagyobb. 5V-nál pedig csak az olyan jelek számítanak magasnak, melyek 3V-nál nagyobb feszültségűek. Így az Arduino csak azokat a jeleket fogja magas jelnek venni, melyek 3 és 3,3V között vannak, de a 3,3V-ál még szintén magasnak számító 2V és 3V közötti feszültségszinteket nem. Mivel most a bluetooth-unk az Arduino-ról fogja kapni a fixen 3,3V feszültséget, ezért remélhetőleg a kimenetén lévő TX lábon is csak 3V feletti magas jelet fog küldeni. Gyengébb tápellátásnál meglehet, hogy a küldött adat hibásan fog megérkezni, mert a bluetooth-ról küldött logikai magas érték lehet, hogy az Arduino-n nem fog logikai magas értéknek megfelelni. Tehát egy ilyen megoldás mellett ha a bluetooth kimeneti áramköre nincs nagyon terhelve, akkor a 3,3V már logikai magas szintnek számít, ellenkező esetben, vagy ha zajos környezetben alkalmazzuk az eszközöket, például egy fizikai motor közvetlen

közelében, akkor meg van az adatvesztés lehetősége. Ilyen környezetekben használhatunk tranzisztort, vagy fet-et a jelszint megemelésére.

Feszültségosztás:

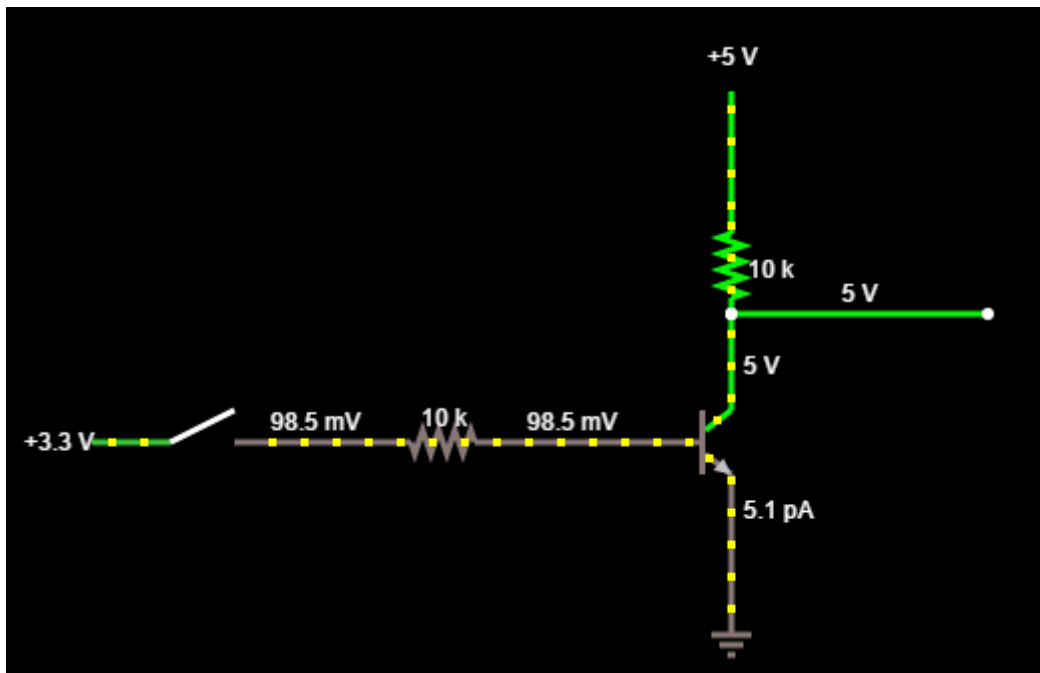
$$U_{ki} = U_{be} * (R_{esik} / R_{összes})$$

Ki kell tehát találnunk, hogyha 3,3V-ot szeretnénk kapni U_{ki} -re és 5V az U_{be} , akkor milyen legyen a két ellenállás értékünk. Természetesen nem fontos pontosan 3,3V-os jelet generálnunk, jó nekünk 2V és 3,3V között bármi magas jelnek. Egy egyszerű megoldás, ha egy 1kOhm-os és egy 2kOhm-os ellenállást választunk (a 2kOhm-osat helyettesíthetjük 2db sorba kötött 1kOhm-ossal is). Ekkor $5V * (1kOhm / (1+2)kOhm) = 5 * (1/3) = 1,67V$ feszültség esik az 1kOhm-os ellenálláson, illetve $5 / (2/3) = 3,33V$ feszültség esik a 2kOhm-os ellenálláson. Jól látható, hogy nekünk utóbbira volt szükségünk, amikor az Arduino magas 5V-os feszültségű jele helyett, a bluetooth-nak megfelelő magas 3,3V-os feszültségű jelet szerettünk volna küldeni a bluetooth modulunknak, az Arduino felől az Arduino TX csatornáján.

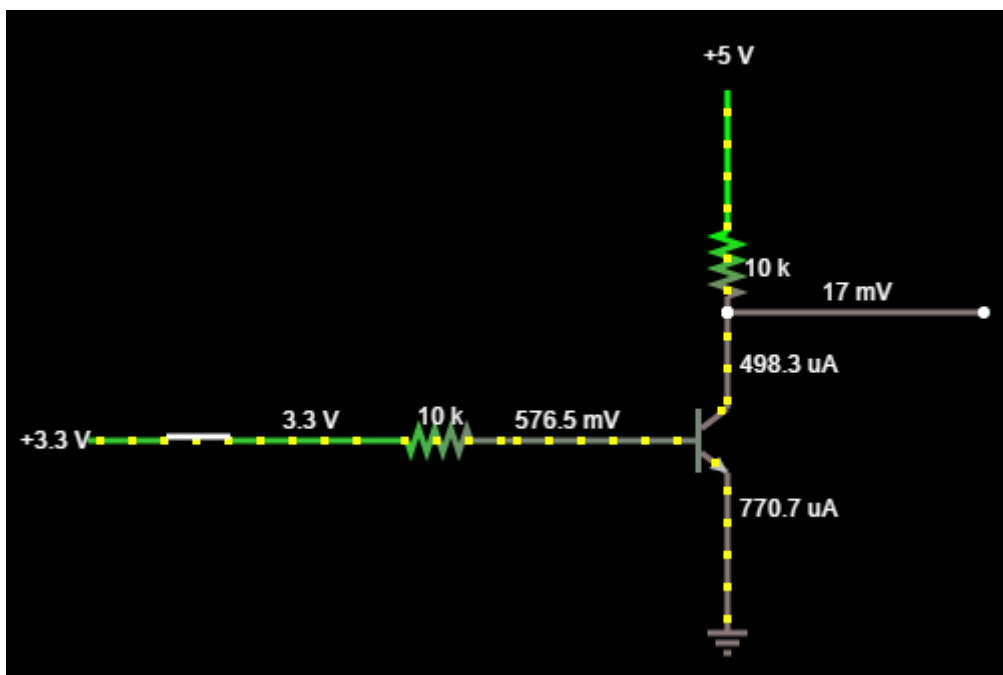

Bipoláris tranzisztor (NPN):

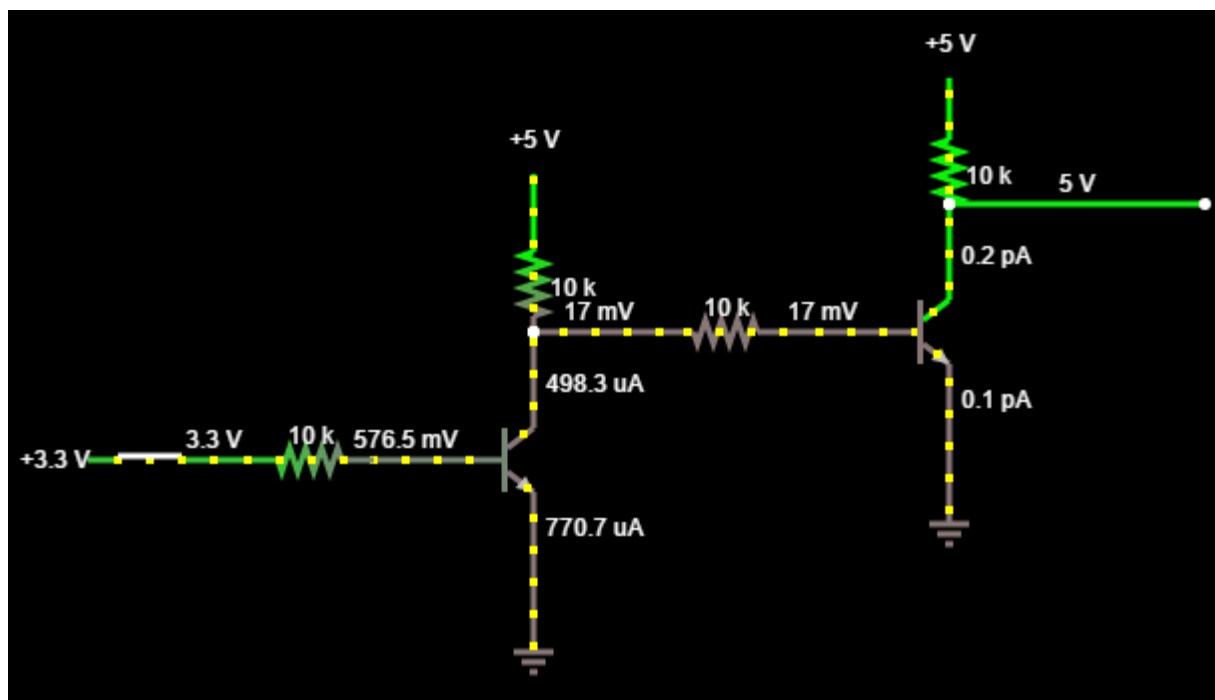
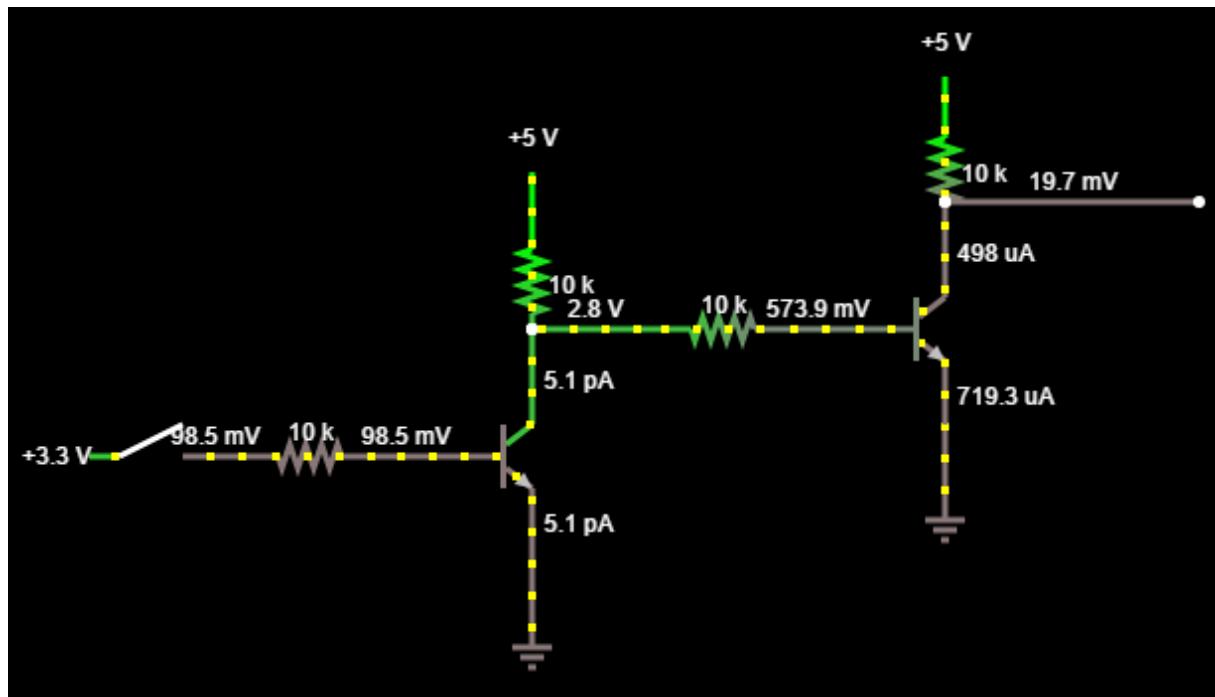
Tranzisztoros szintillesztésnél nincs más dolgunk, mint a fenti kapcsolásban a zöld vezeték megszakítani és közbe ékelni az alábbi kapcsolást, melyben az n csatornás tranzisztor egy kapcsolóként szolgál. Nagy hátránya, hogy a tranzisztor áramvezérelt, így áramot fogyaszt ezzel megterhelve a hálózatot. Amennyiben a tranzisztor bázisára megfelelő feszültséget juttatunk, akkor a kollektor és emitter között a tranzisztor kinyit és a kollektor felől a földelt emitter felé feszültség fog esni. Ha jól választjuk meg a tranzisztort, akkor 2-3,3V-os nyitófeszültség között fog nyitni. Ha a kollektor feszültségét 5V-os tápra kötjük, akkor ezt a feszültséget fogjuk elküldeni a 3,3V-os feszültség helyett az Arduino-nak, így biztosan nem lesz jelvesztés, mert a szintillesztés megoldja a problémánkat. Egy tranzisztor után a jel még invertált, ezért két tranzisztoron keresztül kell átküldelnünk. A bal szélső és köztes ellenállás azért szükséges, hogy a kívülről érkező jelet nyitófeszültségűre hozzuk. A kollektornál lévő ellenállás pedig azért van, hogy a tranzisztor vezetése esetén beállítsa az áramot. $I = U/R$

A jobb felső 10k-s felhúzó ellenállás 5V-ra húzza fel a kimeneti ágat, amikor a tranzisztor zárva van. Amikor a kapcsolót bekapcsoljuk, azaz a bluetooth magas jelet küld, akkor a tranzisztor kinyit. Ennek a feszültségnek el kell érnie a tranzisztor nyitófeszültségét, hogy kinyithasson. A 3,3V viszont túl nagy feszültség lenne a tranzisztornak, ezért egy ellenálláson keresztül csökkentenünk kell. Ha nem raknánk be ellenállást, akkor az emitter ágán hatalmas áram kezdene el folyni.

Ez egy invertáló kapcsolás, hiszen alacsony bemenetre magas kimenetet eredményez, magas bemenetre pedig alacsony kimenetet. Hogy visszakapjuk az eredeti jelet, még egy szinten meg kell ismételnünk a kapcsolást.

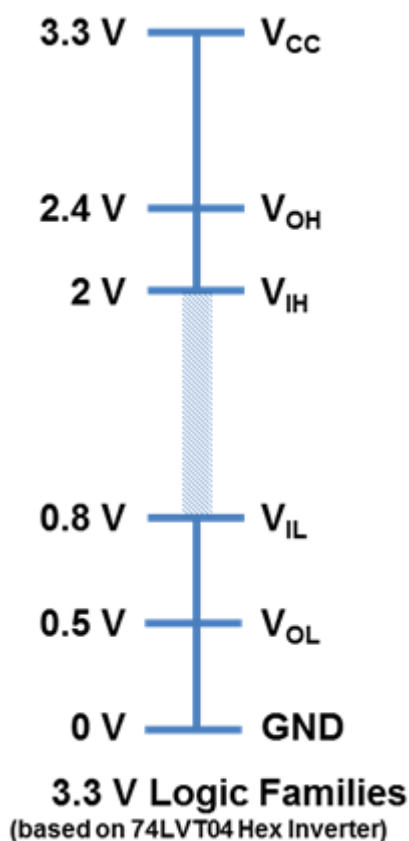

N-FET:

A fet-el való megoldás hasonlít a tranzisztoros-ra, hiszen MOSFET gyakorlatilag metal-oxide-semiconductor field-effect transistor, tehát egy tranzisztor, ami feszültség vezérelt. Ahogyan nő a feszültsége, annál több áramot kapcsol. A sima tranzisztornál egy terhelő ellenállást kapcsoltunk a meghajtó áramkörre, ami terheli azt. Azért terhelő, mert sorosan van vele kötve. Ezen az ellenálláson esik a feszültség és ennek a feszültségesésnek a hatására keletkezik áram. A fet azért jobb, mert nem terheli a meghajtó áramkört, hiszen nincs terhelő ellenállás a kapcsolásban. A kapcsolásban csak egy lehúzó ellenállás található. A lehúzó vagy felhúzó ellenállások párhuzamosan vannak bekötve az áramkörrel és szerepük, hogy a lebegő logikai szinteket lehúzzák logikai alacsony, vagy felhúzzák logikai magas szintre. Erre azért van szükség, mert amikor a TX porton, ha éppen nem küldünk jelet,

és felszedi a környezetéből a zajokat / a külső feszültséget, akkor tévesen magas jelet jelezhetne, ekkor a nagy értékű ellenállás lehúzza a lebegő jelet alacsony szintre, így nem tud tévesen magasat jelezni. (elvileg ide is kellene terhelő ellenállás az RX elé) illetve (elvileg ez is invertál, szóval itt is kétszer kell egymás után kötni a jelet)

Azonban a FET-es megoldásnál az fontos, hogy a FET-nek bírnia kell az általunk kívánt kapcsolási feszültséget mind pozitív (drain), mind negatív (source) oldalon. Mi jelenleg 5 és 0V közötti feszültséget szeretnénk. A FET Gate-jére kapcsoljuk a bemenő 3,3V körüli jelet, ami a bluetooth-tól jön és amit szint illeszteni szeretnénk. Tehát az 5V-os drain és a 3,3V-os gate között **5-3,3V=1,7V** van, tehát a Drain-Gate Voltage-nak (**V_{dg}**) (**V_{dgr}**) minimum 1,7V-nak kell lennie az adatlapon, de jobb ha nagyobb, mert biztonságosabb, ha rászámítunk tartalékot. Például a dupláját, és ekkor **3,4V körüli értéknél nagyobb**at keressünk. Ugyanez a helyzet a 0V-os source és a 3,3V-os gate közt. **0-3,3=-3,3V** Ha itt is a dupláját nézzük, akkor olyan fet-et keressünk, amelynek a Gate-Source Voltage (**V_{gs}**) (**V_{gss}**) értéke **-6,6V körüli, vagy még negatívabb** érték. Ugyanez a helyzet a Drain és a Source (**V_{ds}**) (**V_{dss}**) közötti feszültség figyelésével is. A source 3,3V-os hiszen ez a láb amelyre a bluetooth bemeneti jelét kötjük, és végülis ennek a jelszintnek megfelelő táp-ot kap a gate-is. És a drain amire a jelet felhúzzuk 5V, tehát itt is 5V-3,3=1,7V a különbség. Így kétszeres értékkel számolva **ennek is legalább 3,4V-nak kell lennie.**

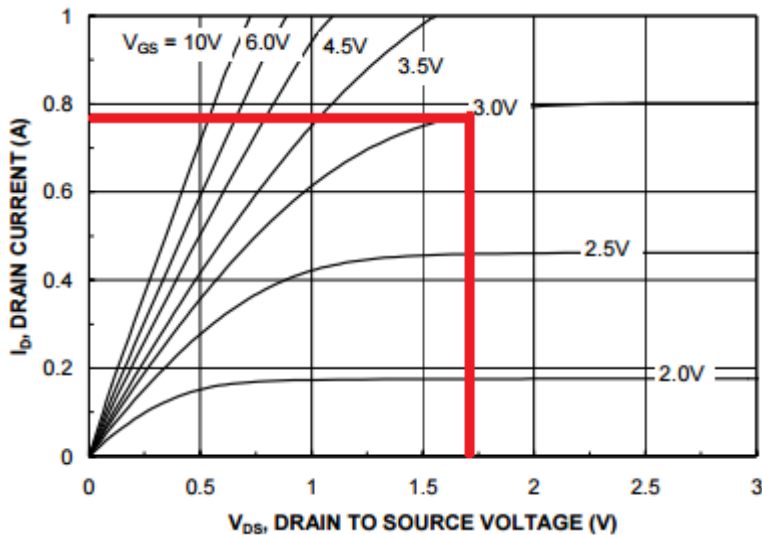
Ezek után nekünk fontos, hogy a bluetooth HIGH jele 2V és 3,3V közötti érték. Alacsony jele pedig 0V és 0,8V közötti érték. Egyébként erre van egy ökölszabály. A maximális értéket megszorozva 0,7-el megkapjuk az alsó határát. $3,3 \cdot 0,7 = 2,31V$. Az alacsony szintnél pedig $3,3 \cdot 0,3 = 0,99V$.

A 0,8V és 2V közötti rész tartalék sáv. Számunkra az a fontos, hogy a fet gate lábának a bluetooth felől érkező 2 és 3,3V közötti magas jelére már tudnia kell kapcsolni. Ez a fet bekapcsolt karakterisztikái (on characteristics) között található Gate Threshold Voltage (**V_{gs(th)}**) értékéből kerül ki. Ennek a 2V körül kell lennie. **0,8-nál nagyobb**nak kell lennie, hiszen alatta az alacsony jelnek számító érték van, tehát azokra már nem szabad kapcsolnia a fet-enk, hiszen akkor tévesen illesztené a jelet a magas 5V-ra. Viszont **nem haladhatja meg a 3,3V-os értéket**, mert ha ez így lenne, akkor előállhatna olyan eset, hogy a bluetooth által kiadható maximális 3,3V-ra még nem kapcsolna magas értéket a fet a kimenet-re, pedig ez a legmagasabb HIGH érték 3,3V-on. Ez röviden azt jelenti, hogy **tipikus értéke 2V körüli legyen, minimuma 0,8V vagy feletti, maximuma pedig 3,3V vagy alatti** érték.

A harmadik tulajdonság, amit figyelnünk kell, attól függ, hogy mekkora áramot szeretnénk átfolyatni a fet-en. A bluetooth üzemi feszültsége az adatlap szerint 3,3V árama pedig **50mA**. Ez nem egyezik meg azzal, hogy alvó módban 400uA és 1,5mA aktív módban pedig 8,5mA az árama. Ezeket ne keverjük össze, ez fontos! Tehát olyan fet-et kell keresnünk, ahol a Drain Current, azaz az a láb, amelyikre a bluetooth kötjük (drain) árama (**I_d**) értéke nagyobb, mint 50mA. Itt is vehetünk kétszeres értéket, hogy legyen tartalékunk, tehát **legyen nagyobb, mint 100mA**, azaz bírja ki azt, hogy 50mA áramot folyatunk át rajta. Ennek van egy folyamatos és egy pulzáló értéke is. Értelem szerűen a

folyamatos, amikor egyfolytában 50mA-et vezetünk rajta, a pulzáló, amikor pedig általában kisebbet, de néha egy rövid ideig akár 50mA-re is nőhet az átfolyó áram.

Ha pontosabb értéket szeretnénk nézni, akkor nézzük meg az On-Region Characteristics-át. A karakterisztikán 7 függvény látható. Mi 3,3V-al szeretnénk üzemeltetni a fet-et a Source bemenetén. Ehhez legközelebb a 3V-os függvény áll, így ezt figyeljük. Korábban kiszámoltuk, hogy **1,7V** a különbség a Drain és a Source között (**R_{ds}**). Ehhez az értékhez a 3V-os görbén a 0,77A tartozik, tehát ezen a feszültségen maximum ekkora áram folyhat. A mi kis 50mA-ünk nem haladja meg ezt, így jók vagyunk.

Figure 1. On-Region Characteristics.

Ebben az esetben az 50mA alacsony értéknek számít, de ha nagyobb áramot folytatunk át a fet-en, akkor a hőtermelésével is foglalkoznunk kell. Azért **nagy áram esetén** áll fent ez a veszély, mert a **teljesítmény amelytől a hő keletkezése függ** az áram és a feszültség szorzata, $P=U \cdot I$. De a feszültség pedig az áram és az ellenállás szorzata, $U=I \cdot R$. Tehát visszatérve az első képletbe $P=I \cdot R \cdot I$ azaz $P=I^2 \cdot R$. Jól látható tehát, hogy **az áram négyzetesen befolyásolja a teljesítmény változását**, ezáltal a hőtermelést is. Szintén a bekapcsolt karakterisztikák között található a fet Static Drain-Source On-Resistance értéke (**R_{ds(on)}**), amely meghatározza számunkra a képletben található ellenállás értékét. Fontos, hogy **több R_{ds} érték esetén a megfelelőt nézzük**. Ugyanis lehet, hogy 10V-on üzemeltetett fet-hez lesz feltüntetve, nálunk pedig 1,7V a különbség a drain és a source között, így egy ehhez közel eső feszültséghez tartozó értékkel számoljunk. Tegyük fel, hogy ez az érték tipikusan 1,2 Ohm, de maximális esetben akár 5 Ohm is lehet az adatlap szerint. Továbbá tegyük fel, hogy nem csak 50mA folytatunk át, hanem mondjuk 500mA-t, azaz 0,5A. Ekkor $P=I^2 \cdot R=0,5A^2 \cdot 50\Omega=1,25Watt$. Most meg kell néznünk, hogy ez hogy befolyásolja a hőtermelést. Az adatlapon található egy érték, hogy a fet és a környezete között mekkora hőmérsékletnövekedést okoz 1W teljesítmény növekedés. Ez az érték a Thermal Resistance Junction-Ambient (**R_{thetaJA}**), ami az esetünkben 150°C/W. Ez az érték Kelvinben is meg lehetne adva. Teljesen mindegy, mert a Celsius és Kelvin skálán ugyanaz a lépték, tehát 1 fok növekedés mindkét skálán ugyanazt jelenti. A kettő skála között csak az a különbség, hogy a celsius és a kelvin skála között 273° eltolódás van, így a mi 0°C-unk a kelvin skálán 273°-nak felel meg körülbelül, és innen lépkednek a skálák 1 fokként. Ez a 150°C/W érték annyit tesz, hogy a keletkező hőmérséklet $T=P \cdot R=1,25W \cdot 150°C/W=187°C$, azaz plussz 187 Celsius fok keletkezik ekkora áram esetén. Ha szobában vagyunk akkor ezt a 20°C-os szobahőmérsékletre kell adni, ha kivisszük az eszközt egy nyári napon, akkor akár 35°C környékén is számolhatunk, és ha nem árnyékban állunk vele, hanem a tűző napon, akkor akár 60°C-kal is számolhatunk. Tehát szobában $20+187=207°C$, tűző napon pedig akár $60+187=247°C$ -nak is ki lesz téve a fet és a környezete.

Ez a magas hőmérséklet két dolog miatt sem kedvező, egyrészt, mert nem bírja a fet. Esetünkben a fet Operating Temperature Range (T_j) értéke vagy másként Storage Temperature Range (T_{stg}) értéke **-55 és +150°C között** van. Ez azt jelenti, hogy a 247°C biztosan tönkre tenné. Ebből kifolyólag nem ártana megfelelő hűtésről gondoskodnunk. A következő paraméterek, csak az alapjáraton hűthető lemezekkel felszerelt fet-eknél vannak feltüntetve, mert csak ezeket lehet szabályosan hűteni. Ilyenkor már a fet és a tokozása közötti Junction-Case ($T_{\theta UC}$) ($T_{\theta JC}$) és a tok és a hűtőborda közötti Case-Sink ($T_{\theta CS}$) hőmérsékletváltozásokat is figyelembe kell venni. Esetünkben adatlap szerint ez 1,15°C/W és 0,5°C/W. Olyan hűtőbordát kell választanunk, ami működési hőmérsékleten belülré hűti vissza a fet-et. Az általam választott borda adatlapjának Thermal Resistance értéke 10°K/W volt. A hűtés során ezek a paraméterek mind hűtik a fet-et, így a módosított képlettel az új hőmérséklet $T = P * R_{összes} = 1,25W * (150 - (1,15 + 0,5 + 10))°C/W = 173°C$. Ez még mindig túl magas, keresnünk kell egy jobbat. Képletből számítsuk ki, hogy milyen értékkel kell rendelkeznie a bordának.

$$T = P * R_{összes}$$

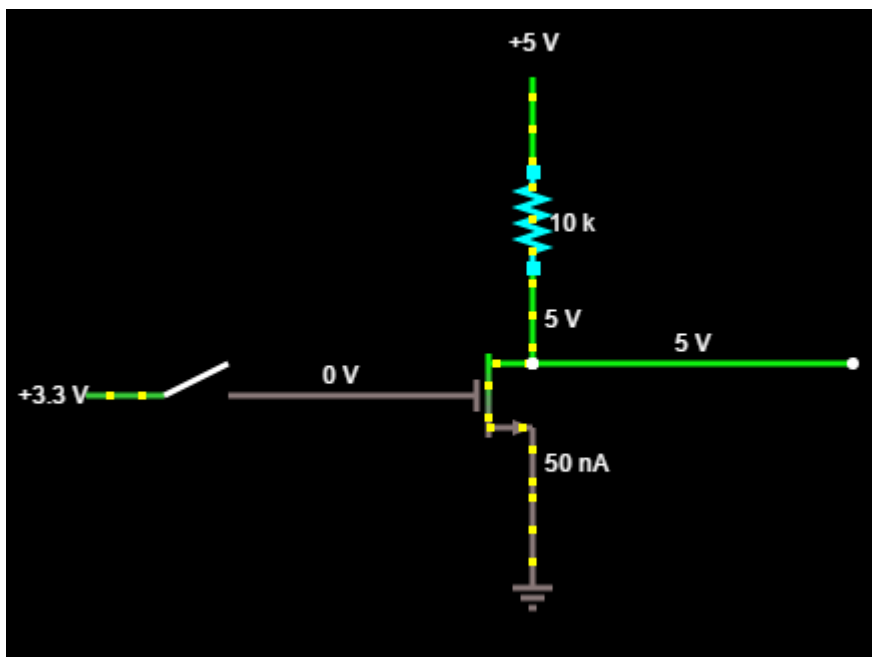
$$150°C = 1,25W * (150 - (1,15 + 0,5 + X))°C/W$$

$$120 = 150 - 1,65 - X$$

$$X = 150 - 120 - 1,65 = 28,35°C/W$$

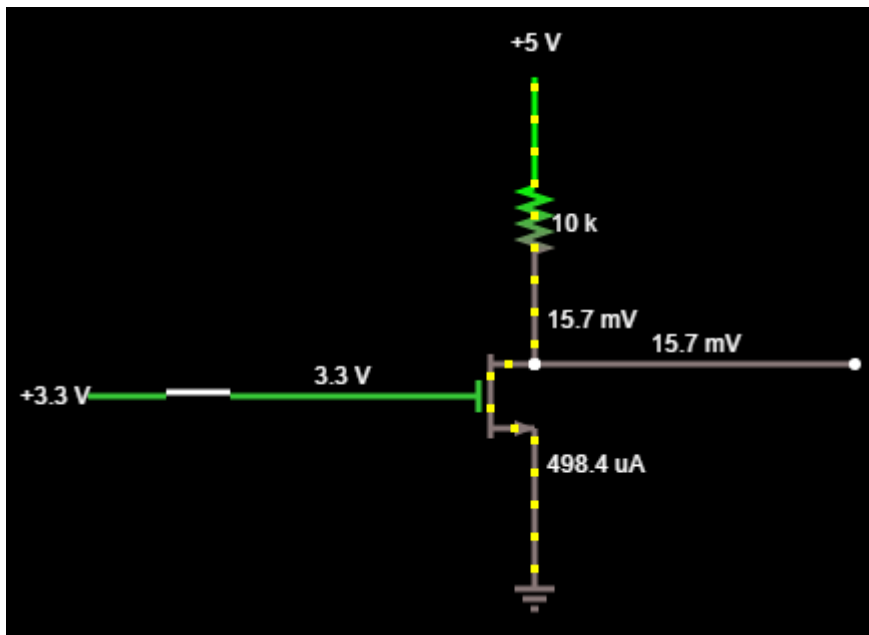
Tehát **minimum 28,35°C/W kell lennie a hűtőborda értékének.**

Amit még nem vettünk figyelembe, hogyha **ez a szerkezet, nem önmagában van, hanem egy zárt dobozban**, mint például egy asztali számítógép, akkor keringetnünk is kell a levegőt. A fet átadja a hőt a bordának, a borda pedig leadja a környezetnek. Azonban egy **zárt térben a környezet nem fog tudni hűlni**, így még tovább melegíti a fet-et, ami szintén tönkre megy. A környezet pedig itt a **levegő, amit egy ventilátor segítségével tudunk cserélni a zárt dobozban.**

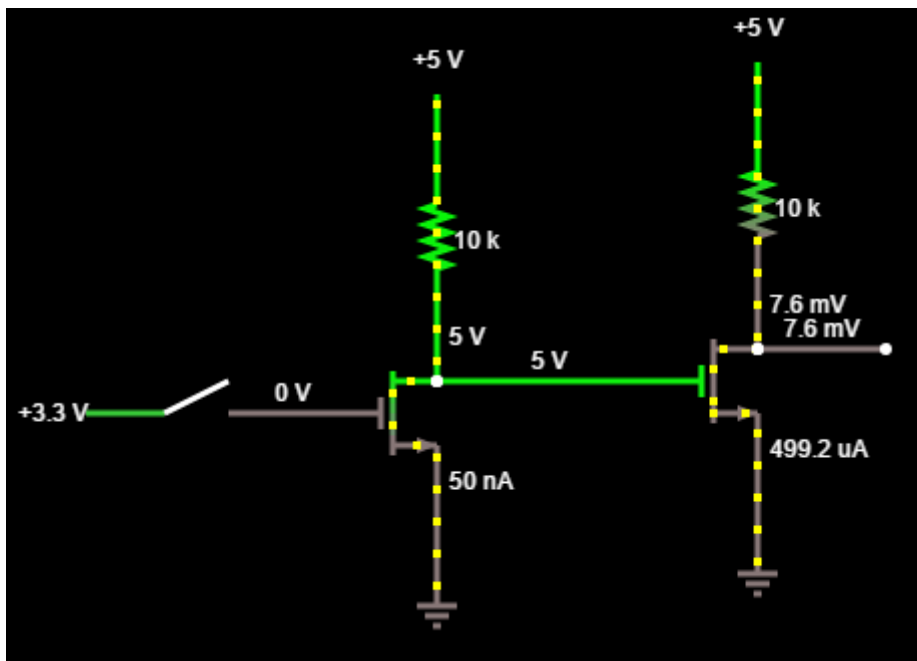
A kapcsolást a 10kOhm-os felhúzó ellenálláson keresztül alapjáraton 5V-ra húzzuk fel. Ilyenkor gyakorlatilag nem folyik áram. Ezt azért mondhatjuk, mert az 50nA elhanyagolható. Az N-FET Gate és Source lábának különbsége nem nagyobb, mint a FET küszöbérték paramétere, akkor a FET zárva van. $0V - 0V = -0V$ A FET küszöbértéke jelenleg adatlapból kiolvasva 1,7V. $0 < 1,7V$, ezért a FET

zárva marad. Ezt a későbbiekben a C-MOS megoldásnál részletesebben tárgyaljuk.

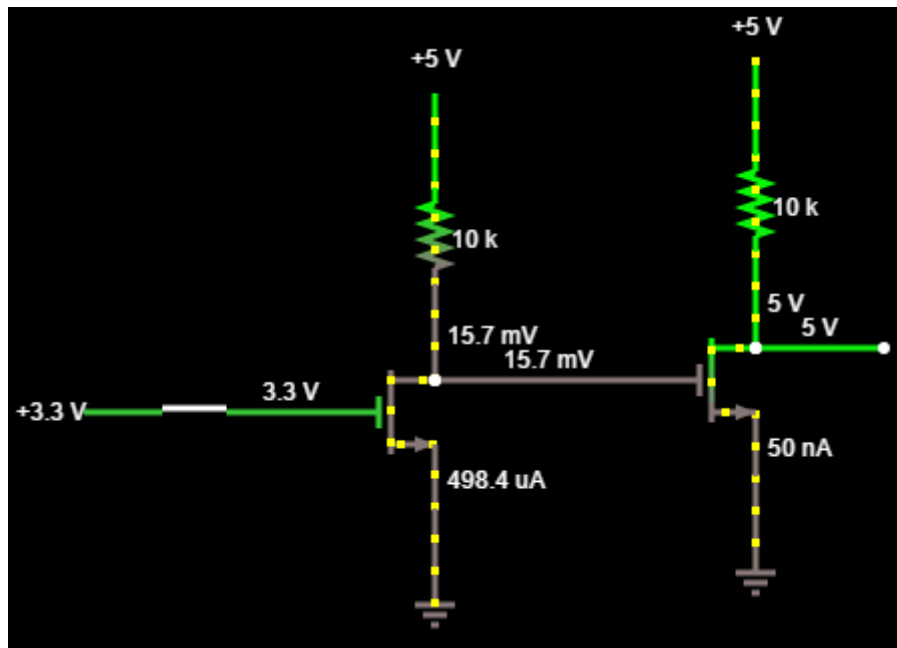

Ha viszont a FET Gate lábára a bluetooth magas 3,3V-os értéket küld, akkor a 3,3V-0V=3,3V>1,7V tehát a FET kinyit. Így az 5V-és 0V között vezetni kezd. Már uA-ek folynak. Így a kimeneten 0 közeli érték lesz. Jól látható, hogy a logika fordított, tehát invertáló. LOW bemenet-re HIGH lesz a kimenet, HIGH bemenetre pedig LOW. Ezért két szintet egymás után kötve vissza kell

kapnunk az eredeti jelet. Itt másik küszöbérték kell, mert 5V-os magas jel van a Gate-en a második szinten 3,3V helyett, és Source továbbra is 0V. Ezeknek a számolását is a későbbiekben részletezem.

Miután mindezeket áttárgyaltuk ki kell térnünk arra, hogy ez a kapcsolás csak egy viszonylag lassúnak számító eszköznél működik. A fet adatlapján, a Switch Characteristics, azaz kapcsoló karakterisztika részénél a Turn-On Time (**ton**) és a Turn-Off Time (**tof**) fontos szereppel bír. Ezek esetünkben **10-10ns**-ot jelentenek adatlap szerint. Mi a fet-et a bluetooth és az arduino közti soros kommunikációjának a szintillesztésére szeretnénk használni. A kommunikáció során **8N1**-et használunk, azaz van 8 adatbitünk, nincs paritásbitünk, és van 1 db stop bitünk, és természetesen van 1 start bitünk is. Ez **10bit. 9600 baud** ráta mellett 9600bit/sec-es sebességgel dolgozik a soros port. Azaz nanosecundumonként $9600\text{bps} \cdot 10^{-9}\text{sec} = 9,6 \cdot 10^{-6} = 0,0000096\text{bit}$ -et küldünk át. Ha ezt felszorozzuk $10\text{ns} + 10\text{ns} = 20\text{ns}$ -al, mert ennyi idő alatt képes fel, majd aztán le váltani a fet (azért így kell számolni, mert a fet mindenféleképpen követi a feszültség változást, így minden magas jelnél fel is vált, majd le is vált a végén), akkor ez alatt $0,000192\text{bit}$ gyakorlatilag még 1 bit sem megy át. Így ez a kapcsolási idő ezen a baud rátán tökéletesen megfelel. Másfelől megközelítve 1 bitet $1\text{sec} / 9600\text{bit/sec} = 1,0416 \cdot 10^{-4}$ másodperc, azaz $1 \cdot 10^9 / 9600 = 104166\text{ns}$ alatt kell átküldünk. Ez alatt az idő alatt $104166\text{ns} / 20\text{ns/váltás} = 5208$ váltást is képes megtenni a kapcsoló, tehát 1bit helyett akár 5208-at is átküldhetnénk. Így jó a 10ns-os felkapcsolási + 10ns-os lekapcsolási idejű fet..

De mi a helyzet a bluetooth által használható maximális két legfelső értéken a 115200baud és 230400-as baud-on. A **230400-as baud** nem kérdés, hiszen ezt a sebességet már az Arduino sem támogatja, ugyanis a **maximum használható baud ráta Arduino-n 115200baud**.

De mi a helyzet a **115200**-as baud-al? $1\text{sec} = 1 \cdot 10^9\text{ns}$. $1 \cdot 10^9\text{ns} / 115200\text{bit/sec} / (10\text{ns} + 10\text{ns}) = 434$ váltást vagyunk képesek megtenni annyi idő alatt, amennyi idő alatt 1bit-nek át kell jutnia a 115200-as baud rátán. Tehát még így is 433-al többet tudunk átküldeni, mint amennyit kell. Itt is megfelel a fet 10ns-os felkapcsolási + 10ns-os lekapcsolási ideje.

De mi lenne az a baud ráta **ami mellett már nem lenne elég gyors?**

$$1 \cdot 10^9\text{ns} / X / (10\text{ns} + 10\text{ns}) < 1$$

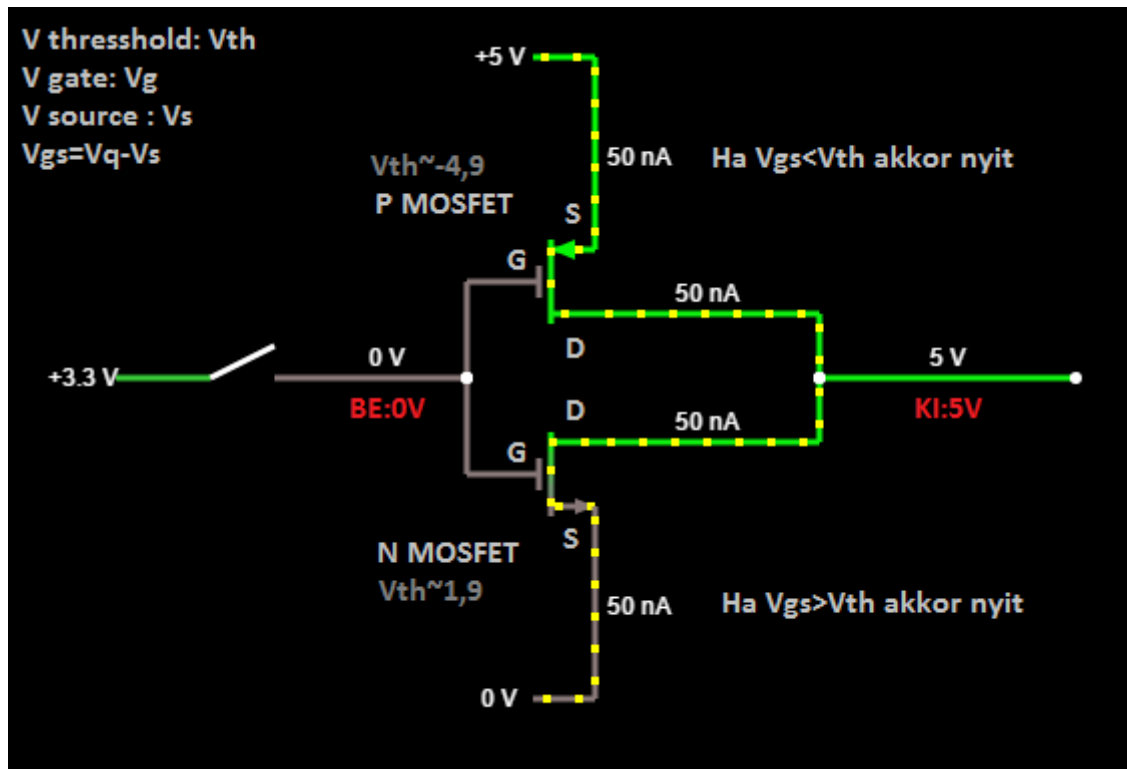
$$1 \cdot 10^9\text{ns} / X < 20\text{ns}$$

$$1 \cdot 10^9\text{ns} / 20\text{ns} < X$$

$$50.000.000 < X\text{baud}$$

Tehát **50millió baud-nál nagyobb átvitel mellett nem felelne meg a FET.**

Tegyük fel, hogy 50.000.001 baud-ot kellene elérnünk. Ezt már nem képes megvalósítani a fet adatvesztés nélkül. De mit lehet tenni olyankor, ha mégis ezt a fet-et szeretnénk felhasználni, hogyan tudunk gyorsítani a működésen? Ha 2 tranzisztort használunk és az egyik 5V-ra, a másik pedig 0V-ra húzza a jelszintet, ezáltal elválasztjuk a két logikai jelszint kapcsolását egymástól, akkor gyorsítjuk a működést, mert a két fet egymástól függetlenül, egyszerre is működhet. Ekkor azonban az előbbi logikával ellentétben **nem csak egy negatív logikájú fet-re**, hanem **egy pozitív logikájú fet-re is szükség van**.

A bluetooth TX lábát, amelyen a LOW és HIGH logikai jeleknek megfelelő feszültségszintek jelentkeznek az átvitt adatbit logikai értéke szerint, egy egyszerű kapcsolóval szemléltetem. Amikor logikai LOW-t küldünk, akkor a kapcsoló nyitva van, amikor logikai HIGH-ot, akkor zárva.

A felső részen egy pozitív logikájú MOSFET van, az alsó részen pedig egy negatív logikájú MOSFET. Együtt ezek egy **C-MOS logikai** áramkört alkotnak. Ez ugyan **gyorsít a logikán, viszont invertáló**, ami azt jelenti, hogy MAGAS bemeneti jelre ALACSONY kimeneti jelet ad a kimenetre, MAGAS bemeneti jel esetén pedig ALACSONY kimeneti jelet ad a kimenetén. Így ezt a logikát **kétszer kell egymás után alkalmaznunk**, hogy az eredeti jelet kapjuk.

A P-MOSFET akkor nyit, ha a Gate és Source lábán eső feszültség különbsége kisebb érték, mint a FET threshold küszöbértéke. Az N-MOSFET pedig akkor nyit, ha a Gate és Source lábán eső feszültség különbsége nagyobb, mint a FET threshold küszöbértéke. Ez két eltérő logika.

Úgy kell megválasztani a két FET-et, hogy a küszöbértékeiket jól megnézzük.

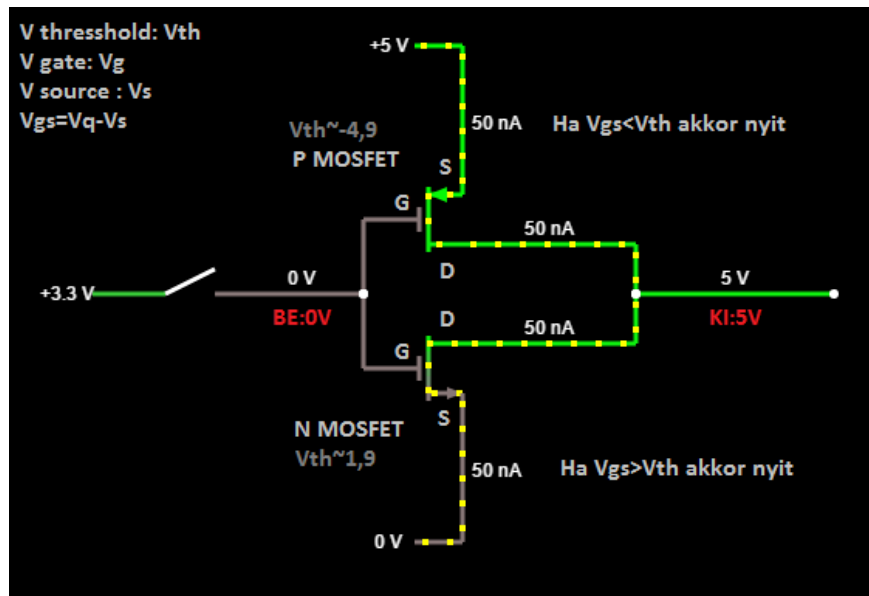
Tudjuk, hogy a Gate lábán magas jel esetén 2 és 3,3V közötti feszültség lesz, alacsony jel esetén pedig 0 és 0,8V közötti feszültség.

A pozitív FET esetén a Source lábán minden esetben 5V lesz, mert LOW jel esetén erre fogjuk felhúzni a jelet. A negatív FET esetén a Source lábán minden esetben 0V lesz, mert HIGH jel esetén erre fogjuk lehúzni a jelet. Mint említettem korábban, invertáló logika.

Tehát a **pozitív fet-nél magas jel** esetén a $V_{gs} = 2-5 = -3$ és $3,3-5 = -1,7$, azaz **-1,7 és -3 közötti** lehet.

Szintén a **pozitív fet-nél alacsony jel** esetén a $V_{gs} = 0-5 = -5$ és $0,8-5 = -4,2$, azaz **-4,2 és -5 közötti** lehet.

Negatív fet-nél pedig **magas jel** esetén a $V_{gs} 2-0=2$ és $3,3-0=3,3$, azaz **2 és 3,3 közötti** lehet. Szintén **negatív** fet-nél **alacsony jel** esetén a $V_{gs} 0-0=0$ és $0,8-0=0,8$, azaz **0 és 0,8 közötti** lehet.

A kapcsolás tehát azt eredményezi, hogy LOW jelre a kimenetén HIGH lesz. HIGH bemenet esetén, pedig LOW lesz a kimenet. Ez akkor valósulhat meg, ha **LOW bemenet esetén** a felső **P-MOS nyit**, az alsó **N-MOS pedig zár**. Illetve **HIGH bemenet esetén** a felső **P-MOS zár** az alsó **N-MOS pedig nyit**.

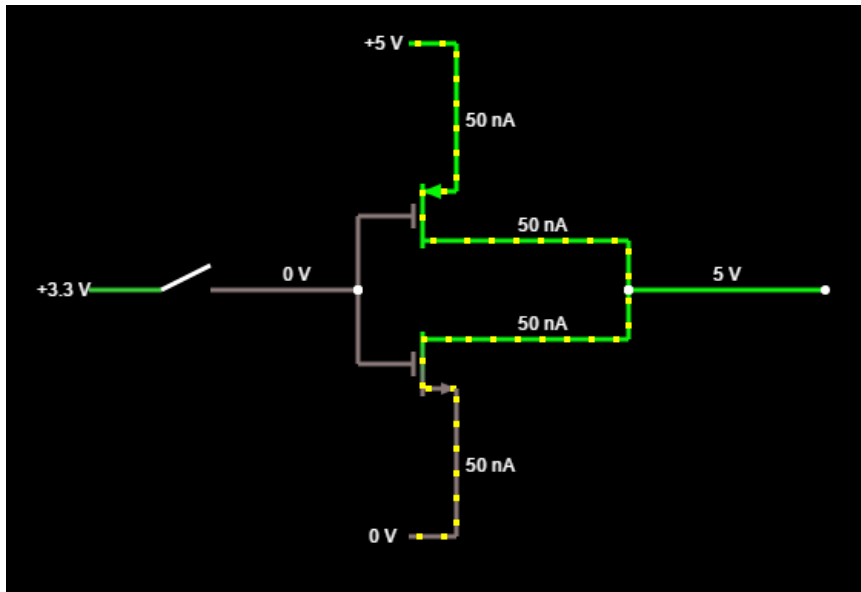
Nah, de akkor ezt milyen küszöbértékek mellett tudjuk megtenni, a fentebb kiszámított értékek figyelembe vételével? Megfogalmaztuk, hogy a **P-mos nyisson LOW-ra** amikor a V_{gs} -e **-4,2 és -5 közötti**, de zárjon HIGH-ra, amikor a V_{gs} -e **-1,7 és -3 közötti**. Tudjuk továbbá, hogy alaphoz zárva van, és csak akkor nyit, ha a **$V_{gs} < V_{th}$** . Tehát, ha a **küszöb -4,1** akkor a -4,2 és -5 közé eső tartomány nála végig kisebb és így nyitva lesz, ugyanakkor -3-ra már zárni a kellene, így a **-3,1-nél pozitívabb érték** nem lehet. Tehát olyan fet jó, amelynek a **küszöbértéke szigorúan -3,1 és -4,1 között mozog**.

Ugyanennek a logikának a mentén az **N-mos HIGH-ra nyit**, amikor a V_{gs} -e **2 és 3,3 közé esik**, és **LOW esetén pedig zár**, amikor a V_{gs} -e **0 és 0,8V közé esik**. Továbbá akkor nyit, ha a **$V_{gs} > V_{th}$** . Azaz a 1,9-es küszöb mellett 2-re már nyit és 0,9 küszöb mellett 0,8 még zárva marad. Tehát **0,9 és 1,9 közé kell esnie**.

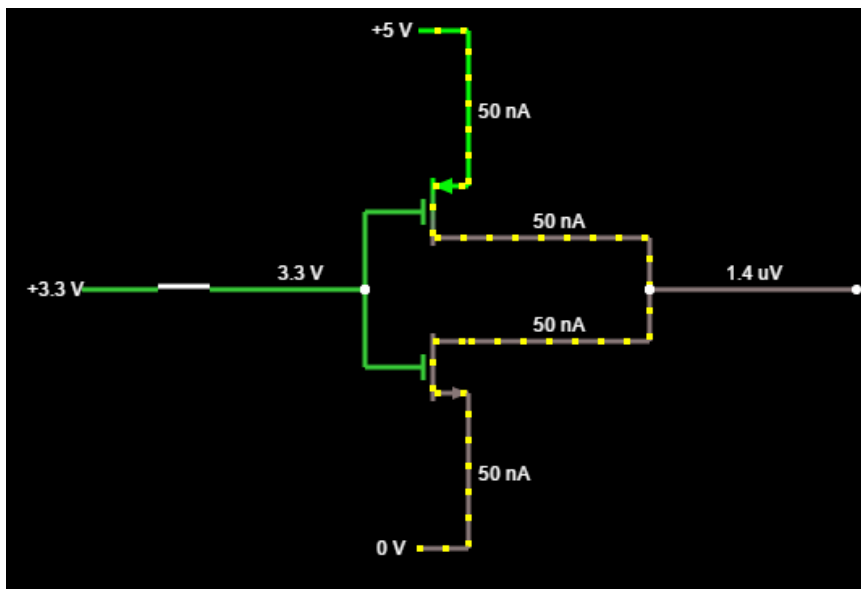
Kell-e ez a szigor? Mi történhet rossz küszöbértékek esetén?

Megállapítottuk, hogy a Pmos-nak -3,1 és -4,1 közé, az Nmos-nak pedig 0,9 és 1,9 közé kell esnie. Ekkor működik tökéletesen az áramkör. Ha nem megfelelően állítjuk be őket, akkor lehet, hogy akkor is kinyitnak, amikor még nem kéne, vagy akkor is zárva maradnak, amikor már nyitniuk kéne. Ha nem nyitnak időben akkor adatvesztés történik, ha kinyílnak, amikor nem kéne, akkor adattorzulás. Lényegében elméletileg, bármi rosszul működik azt jelenti, hogy nem a helyes adatsorozatot fogjuk megkapni a kimeneten, azaz nem azt amit a bluetooth valójában elküldött.

Mi is történik valójában.

Amikor 0V-os a bemenet a PMOS nyitva van az NMOS pedig zárva, így 5V-ot kapcsolunk a kimenetre. A nyitás és zárás miertjét már korábban megbeszéltük, de röviden a gate és source különbségének viszonyától függ a küszöbértékhez hasonlítva, hogy mikor nyitnak, de a kettő különböző logikával. A feszültség megakad a második FET-nél, mert az zárva van és csak a kimenet felé eshet. Az áram átfolyik a feszültségesés irányában az 5V-tól a 0V felé a két tranzisztoron keresztül.

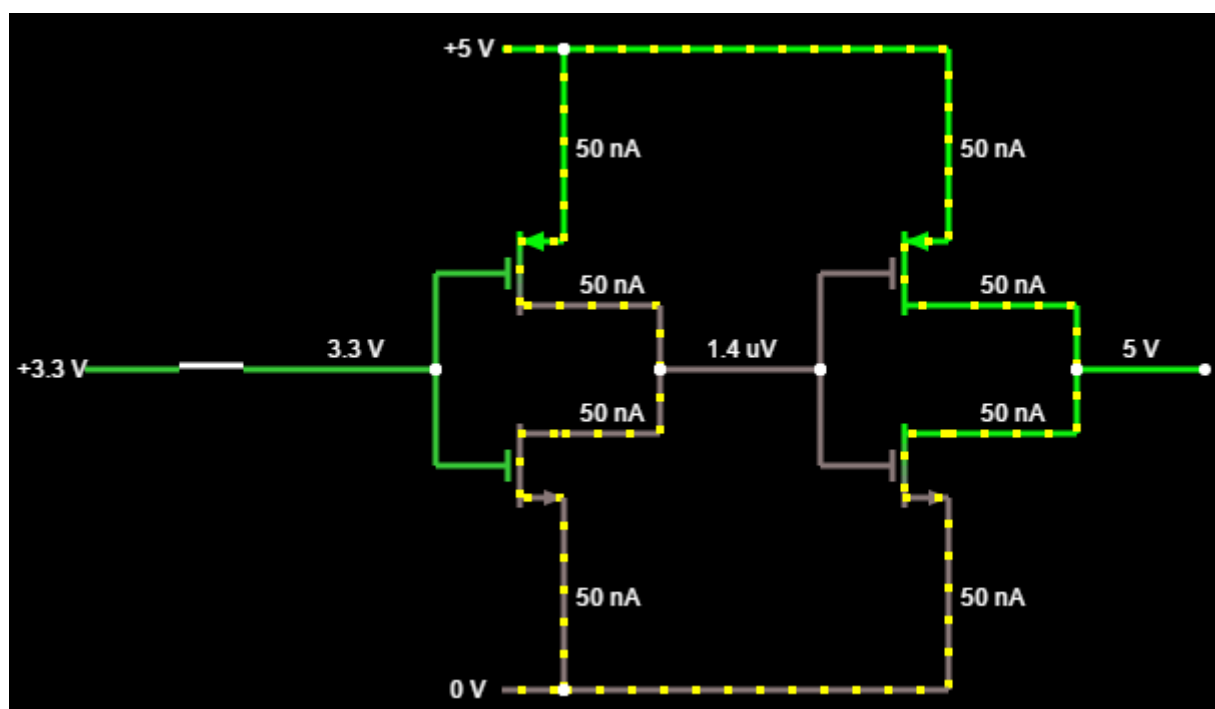
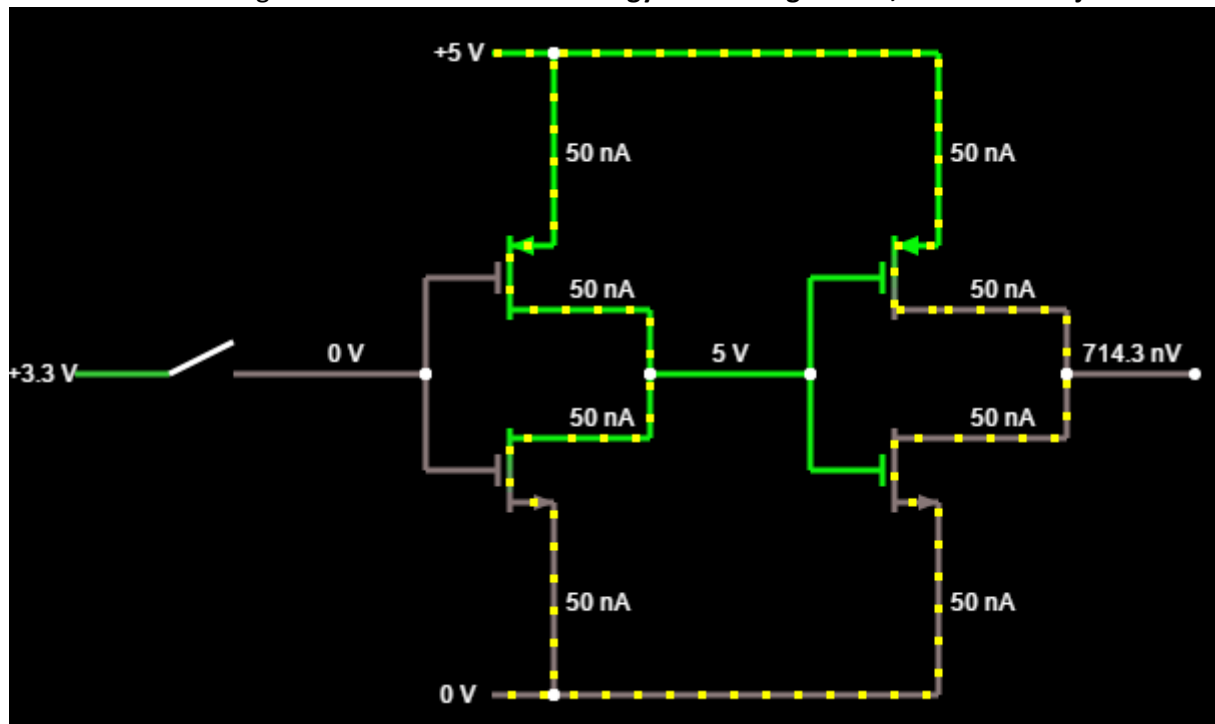

Második esetben HIGH bemenetre a PMOS zárva van, az NMOS nyit. A 3,3V a tranzisztoroknál megakad. Az áram ugyanarra folyik, mint az előző esetben, hiszen erre nincs befolyással a két fet, mert feszültségvezéreltek és nem áram vezéreltek.

Mivel a felső tranzisztor zárva van, ezért az 5V megakad a felső FET-nél. De az alsó tranzisztor nyitva van így a 0V rá van kapcsolva a kimenetre, tehát a kimeneten 0V lesz.

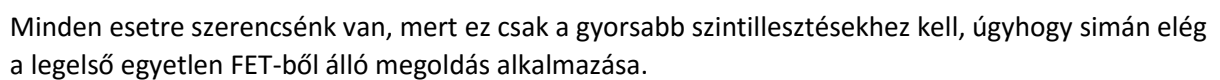
De mi van a második körrel? Annak is ki kell számolnunk újra a küszöbértékeit és új FET-eket kell keresnünk hozzájuk? Ha a 3,3V-os jelet jól kapcsoló FET-ekre most a 3,3V-os bemenet helyett az 5V-os szintre illesztett jeleket kapcsolnánk, de ekkor ismét adatot vesztenénk, mert 5V-nál nem ugyanaz számít HIGH és LOW jelnek, mint 3,3V-nál. Itt 3-5V-ig számít a jel magasnak az előző fet-jeink pedig a 2-3,3V-os tartományt vették alapul. Ekkor 2 lehetőségünk van.

Ha sok az időnk akkor **újra számolunk mindent az 5V-os CMOS megvalósításhoz és a második szintre másféle fet-eket teszünk**. De ez problémás ezeknek más lesz a kapcsolási ideje, más áramot fognak bírni, más hőmérsékleten. **Igazából minden értékük más lesz** és feleslegesen sokat kellene számolgatnunk ráadásul **mindennek együtt kell megfelelnie, ami sok utánajárás**.

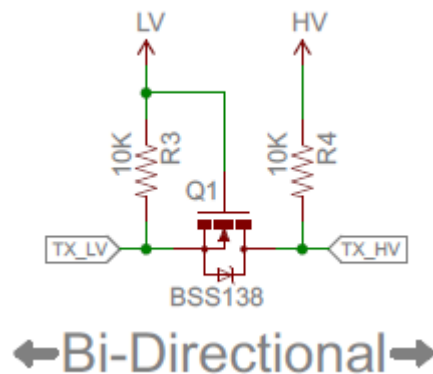
The diagram shows a two-stage CMOS op-amp. The first stage has a differential pair of NMOS transistors with a tail current source of 33 nA. The gates of these transistors are biased at 0 V. The second stage has a differential pair of PMOS transistors with a tail current source of 50 nA. The gates of these transistors are biased at 3.3 V. The output of the second stage is 1.4 uV. The diagram also shows current sources of 33 nA and 50 nA connected to the gates of the first and second stages, respectively. The input voltage is +3.3 V, and the output voltage is +5 V.

Kétirányú szintillesztővel is megoldható a 3,3V-os szintről az 5V-os szintre való illesztés, illetve a bidirectional miatt fordítva is kihasználható.

$$RX\_LV_{Max} = HV \times (0.67)$$

HV	LV	RX_LV Max
5V	3.3V	3.3V
3.3V	2.8V	2.2V
5V	2.8V	3.3V
5V	1.8V	3.3V
3.3V	1.8V	2.2V

Miután minden vezetékezést megoldottunk, csatlakoztassuk az Arduino-t a számítógépre, amelyre előzőleg rácsatlakoztattuk a bluetooth modult. A bluetooth modul alapjáraton 9600-as baud rátával dolgozik, ezért amikor megnyitjuk az Arduino Software IDE, Serial Monitor nevű soros porti terminálját, akkor ezt válasszuk ki baud rátának a terminálban is. Most teszteljük le, hogy a modulunk működik-e. Töltsük fel az Arduino-ra az alábbi kódot. Én végül Arduino Mega-ra csatlakoztattam a bluetooth modult, így a bluetooth TX portját az Arduino RX3 lábára kötöttem. Ennek megfelelően, aki máshogy csinálta, annak kicsit módosítania kell a kódon.

```
void setup()
{
  Serial.begin(9600);
  Serial3.begin(9600);
}

void loop(){
  while(Serial3.available()>0){
    String s =Serial3.readString();
    Serial.println("Received from RX3: " + s);
  }

  while(Serial.available()>0){
    String s =Serial.readString();
    Serial.println("Sent from TX0: " + s);
    Serial3.println(s);
  }
}
```

Arduino Uno-n a Bluetooth-nak egy szoftveres soros megoldást kell alkalmaznia, hiszen ott csak egy hardveres RX, TX lehetőség van, amit pedig a terminál fog használni. Ekkor egy SoftwareSerial objektumot kell létrehozni, például a D2-es és D3-as port-tal, amelyre a bluetooth RX és TX lábait kötjük. És a továbbiakban ezt az objektumot kell használni az olvasásra és írásra. Az alábbi példában azért a D10-et és D11-et használjuk, mert a Mega esetében nem minden port használható RX-nek, csak a D10-D15-ig, a D50-53-ig, valamint az A8-A15-ig, amelyek számmal a 62-69-ig érhetőek el. A software-es soros portoknál fontos tudni, hogyha többet használunk egyszerre, akkor egy időben csak egy képes olvasni.

```
SoftwareSerial bluetooth(10,11); //D10,D11 (Bluetooth RX, Bluetooth TX)
```

```
void setup()
```

```
{
```

```
  Serial.begin(9600);
```

```
  bluetooth.begin(9600);
```

```
}
```

```
void loop(){
```

```
  while(bluetooth.available()>0){
```

```
    String s =bluetooth.readString();
```

```
    Serial.println("Revceived from RX10: " + s);
```

```
  }
```

```
  while(Serial.available()>0){
```

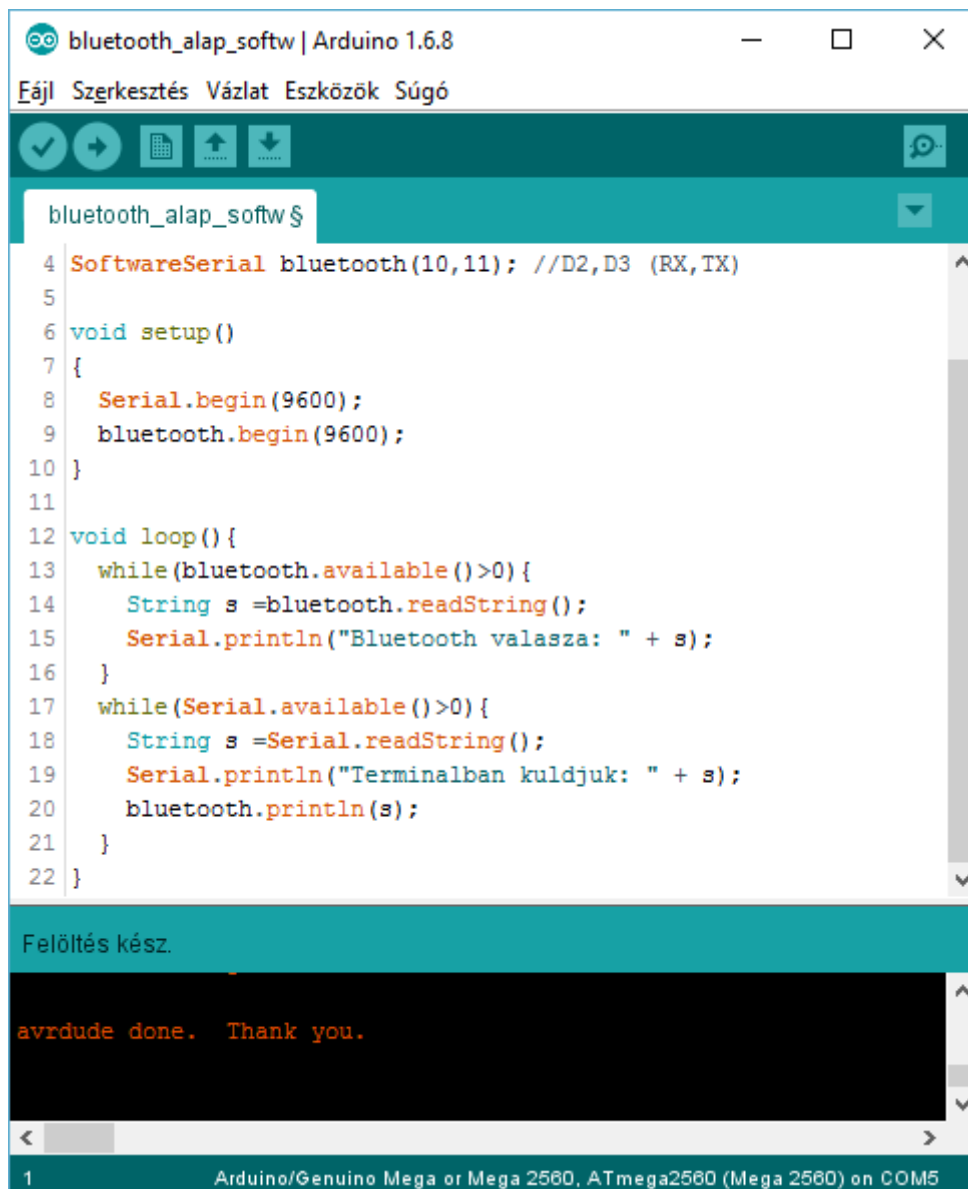
```
    String s =Serial.readString();
```

```
    Serial.println("Sent from TX0: " + s);
```

```
    bluetooth.println(s);
```

```
  }
```

```
}
```


bluetooth_alap_softw | Arduino 1.6.8

Fájl Szerkesztés Vázlat Eszközök Súgó

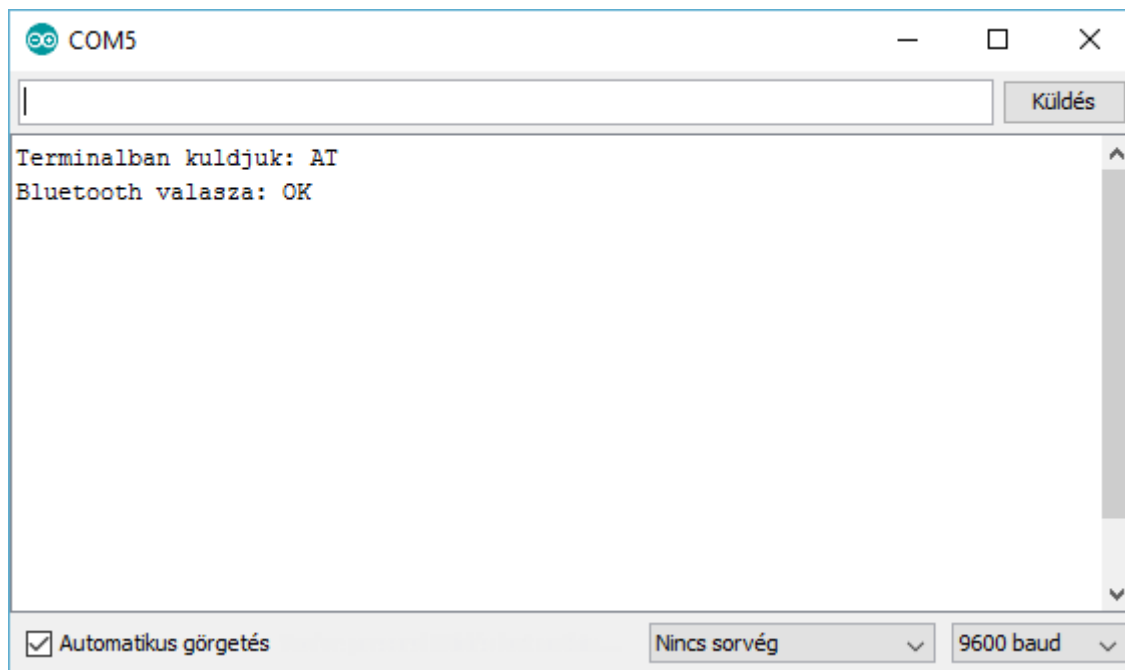
```
4 SoftwareSerial bluetooth(10,11); //D2,D3 (RX,TX)
5
6 void setup()
7 {
8   Serial.begin(9600);
9   bluetooth.begin(9600);
10 }
11
12 void loop() {
13   while(bluetooth.available()>0) {
14     String s =bluetooth.readString();
15     Serial.println("Bluetooth valasza: " + s);
16   }
17   while(Serial.available()>0) {
18     String s =Serial.readString();
19     Serial.println("Terminalban kuldjuk: " + s);
20     bluetooth.println(s);
21   }
22 }
```

Felöltés kész.

avrdude done. Thank you.

1 Arduino/Genuino Mega or Mega 2560, ATmega2560 (Mega 2560) on COM5

Ha az AT parancsot kiadjuk a terminalon és az OK-ot kapjuk válaszul, akkor elértük a bluetooth modult:

Eddig minden ugyanúgy működik HM-10-en és a klón BLE-CC41-A modulon is. Ám a parancsok innentől kezdve kicsit eltérhetnek. A parancsok listáját a klónon az AT+HELP, az eredeti modulon pedig az AT+HELP? paranccsal kérhetjük le. A parancsok nagyjából hasonlítanak egymáshoz, de innentől kezdve mindenki alkalmazza a modulnak megfelelőt. A dokumentum további része a klón parancsaival foglalkozik.

*****		
Command	Description	

AT	Check if the command terminal work normally	
AT+RESET	Software reboot	
AT+VERSION	Get firmware, bluetooth, HCI and LMP version	
AT+HELP	List all the commands	
AT+NAME	Get/Set local device name	
AT+PIN	Get/Set pin code for pairing	
AT+PASS	Get/Set pin code for pairing	
AT+BAUD	Get/Set baud rate	
AT+LADDR	Get local bluetooth address	
AT+ADDR	Get local bluetooth address	
AT+DEFAULT	Restore factory default	
AT+RENEW	Restore factory default	
AT+STATE	Get current state	
AT+PWRM	Get/Set power on mode (low power)	
AT+POWE	Get/Set RF transmit power	
AT+SLEEP	Sleep mode	
AT+ROLE	Get/Set current role.	
AT+PARI	Get/Set UART parity bit.	
AT+STOP	Get/Set UART stop bit.	
AT+START	System start working.	
AT+IMME	System wait for command when power on.	
AT+IBEA	Switch iBeacon mode.	
AT+IBE0	Set iBeacon UUID 0.	
AT+IBE1	Set iBeacon UUID 1.	
AT+IBE2	Set iBeacon UUID 2.	
AT+IBE3	Set iBeacon UUID 3.	
AT+MARJ	Set iBeacon MARJ .	
AT+MINO	Set iBeacon MINO .	
AT+MEA	Set iBeacon MEA .	
AT+NOTI	Notify connection event .	
AT+UUID	Get/Set system SERVER_UUID .	
AT+CHAR	Get/Set system CHAR_UUID .	
-----		
* Note: (M) = The command support slave mode only.		
* For more information, please visit http://www.bolutek.com		
* Copyright©2013 www.bolutek.com. All rights reserved.		
*****		

Az AT+VERSION paranccsal lekérhetjük a bluetooth firmware-ének verzióját. Ez a parancs az eredeti modulnál például AT+VERR? .

```
Terminalban küldjük: AT+VERSION
Bluetooth válasza: +VERSION=Firmware V3.0.6,Bluetooth V4.0 LE
```

Az AT+NAMECIWSduino paranccsal az eszközt elnevezhetjük CIWSduino-nak, majd a sima AT+NAME paranccsal lekérdezzhetjük hogy átállt-e a név, illetve, hogy jelenleg mi a bluetooth eszköz neve.

```
Terminalban küldjük: AT+NAMECIWSduino
Bluetooth válasza: +NAME=CIWSduino
OK
```

```
Terminalban küldjük: AT+NAME
Bluetooth válasza: +NAME=CIWSduino
```

Az AT+PIN, vagy AT+PASS parancs valamelyikével lekérdezhethetjük az eszköz párosításához használatos aktuális PIN kódot, amely egy 000000 és 999999 közötti szám lehet. Az alapbeállítás 000000.

```
Terminalban küldjük: AT+PIN
Bluetooth válasza: +PIN=000000
```

```
Terminalban küldjük: AT+PASS
Bluetooth válasza: +PASS=000000
```

Én átállítom 198709 az AT+PASS198709 segítségével, de ugyanúgy használhatnánk az AT+PIN-t erre a célra is.

```
Terminalban küldjük: AT+PASS198709
Bluetooth válasza: +PASS=198709
OK
```

Az AT+BAUD parancssal lekérdezhethetjük a bluetooth modulunk baud rátáját. Alapbeállításon ez 4-et ad értékül, amely a 9600-as értéket jelenti.

```
1---1200
2---2400
3---4800
4---9600
5---19200
6---38400
7---57600
8---115200
9---230400
```

```
Terminalban küldjük: AT+BAUD
Bluetooth válasza: +BAUD=4
```

Ezt az értéket átállíthatjuk például 115200-ra az AT+BAUD8 parancssal.

```
Terminalban küldjük: AT+BAUD8
Bluetooth válasza: +BAUD=8
OK
```

De ekkor ne felejtjük el átállítani a kódunkat is azonos értékűre és újra feltölteni az Arduino-ra a módosított kódunkat, mert különben nem kapunk választ, hiszen a bluetooth-nak a jeleket mi csak 9600baud-al küldjük, de az 115200-al próbálja a parancsokat értelmezni, ami egy értelmezhetetlen parancsot fog számára eredményezni, így választ sem küld rá.

```
void setup()
{
  Serial.begin(9600);
  bluetooth.begin(115200);
}
```

Ekkor előfordulhat adatvesztésből fakadó torzulások a szövegben. Az alábbi példa például az AT+HELP parancsra adott válasz.

```

* AT+BAUD          Get/SÚ7&Q<#Q&QŁ+K          *
* AT+LADDR         Get local bluetooth address    *
* AT+ADDR          Get local bluetooth address    *
* AT+DEFAULT       Restore factory default        *
* AT+RENEW         Restore factory default        *
* AT+STATE         Get current state              *
* AT+PWRM         Get/Set power on mode(low power) *
* AT+POWE         Get/Set RF transmit power      *
* AT+SLEEP        Sleep mode                    *
* AT+R0Z400000000000v+L{6-676<""+sŁQ&{c+s-000000000000000000!Y0á* AT+PAII

```

Terminalban küldjük: AT

Terminalban küldjük: AT+HELP

☒ Automatikus görgetés

Nincs sorvég

9600 baud

Én most visszaállítom a 9600-as baud rátát az AT+BAUD4 paranccsal és a forráskódban is visszaírom a 115200-at 9600-ra. Fontos a sorrend, különben rossz baud rátával küldjük vissza a parancsot és jelenleg a 115200-al kell küldenünk, csak ezután állíthatjuk át és tölthetjük fel az Arduinora az új programunkat.

Ezek után az AT+LADDR vagy AT+ADDR paranccsal lekérdezhethetjük a modul helyi MAC címét.

Terminalban küldjük: AT+ADDR

Bluetooth válasza: +ADDR=00:15:83:00:6F:76

Terminalban küldjük: AT+LADDR

Bluetooth válasza: +LADDR=00:15:83:00:6F:76

Az AT+STATE paranccsal lekérdezhető, hogy a bluetooth milyen módban van. Alapjáraton 2-es állapotban van.

0: Transmission Mode

1: PIO collection Mode +

Mode 0

2: Remote Control Mode

+ Mode 0

A 0-s állapot, amikor UART-on AT parancsokkal beállítjuk az eszközt és utána ha kialakult a kapcsolat, akkor adatokat tudunk küldeni.

Az 1-es állapot ugyanez, de ekkor a távoli eszköz tud távolról AT parancsokat küldeni bluetooth-on keresztül. Valamint HM-10 esetén a PIO04 és PIO11 közötti lábak bemeneti jelét be tudjuk gyűjteni és távolról tudjuk vezérelni a PIO2 és PIO 3 kimeneti állapotát. UART-on adatot tudunk küldeni (nem AT parancsokat, maximum 20byte-ot).

A 2-es állapot ugyanaz mint az 1-es, de ekkor szintén tud a távoli eszköz AT parancsokat küldeni bluetooth-on keresztül. HM-10 esetén ekkor a PIO2 és PIO11 közötti lábak kimeneti állapotát tudjuk távolról vezérelni. UART-on adatot tudunk küldeni (nem AT parancsokat, maximum 20byte-ot).

```
Terminalban kuldjuk: AT+STATE
Bluetooth valasza: +STATE=2
OK
```

Az AT+PWRM paranccsal lekérhetjük a power módot. Alapjáraton ez 1-et ad vissza, azaz nem megy el automatikusan alvó módba a bluetooth, csak ha megkapta az AT+SLEEP parancsot. Ha ezt átállítjuk 0-ra, akkor az eszköz automatikusan alvó módba lép, ha nincs használatban. Alvó módban az eszköz jóval kevesebbet fogyaszt, akkor célszerű a használata, ha spórolni szeretnénk az akkumulátorral. Az adatlap szerint ilyenkor 8,5mA helyett 400uA-1,5mA között fogyaszt a bluetooth.

```
Terminalban kuldjuk: AT+PWRM
Bluetooth valasza: +PWRM=1
```

Ha szeretnénk, akkor átállíthatjuk az AT+PWRM0 paranccsal, hogy automatikusan mennyen aludni, de én ezt most nem fogom megtenni.

Ahogy korábban is említettem manuálisan is elküldhetjük aludni az eszközünket az AT+SLEEP paranccsal.

```
Terminalban kuldjuk: AT+SLEEP
Bluetooth valasza: +SLEEP
OK
```

Alvó állapotból úgy tudjuk visszahozni az eszközt, hogy egy 80 karakternél hosszabb szöveget küldünk a számára. HM-10-nél még rendelkezésre áll erre a feladatra egy gomb melyet, ha 1 másodpercnél tovább nyomunk, akkor feléled az eszköz. Az alábbi képen jól látható, hogy gyakorlatilag egyetlen a karakter elküldésével feléleszthetjük a bluetooth-t.

```
Terminalban kuldjuk: a
Bluetooth valasza: +WAKE
OK
```

Az AT+POWE parancs visszaadja a rádió frekvenciás átvitel erejét. Alapjáraton 2-vel tér vissza, ami a 0dB-es erősítetlen jelet jelenti.

0: -23dbm

1: -6dbm

2: 0dbm

3: 6dbm

```
Terminalban kuldjuk: AT+POWE
Bluetooth valasza: +POWE=2
```

Ha akarjuk, változtathatjuk az erejét. Erősíthetjük 6db-re vagy visszagyengíthetjük -6, vagy -23db-re. Például az ATPOWE3 paranccsal felerősíthetjük a jelet 6db-re. Ez egyben azt is eredményezi, hogy megnő a bluetooth fogyasztása. Jelenleg erre nincs szükség, így nem állítom át.

Az AT+ROLE parancs visszaadja a master-slave szabályt. Alapértelmezettként 0, azaz periféria szerepét tölti be a bluetooth. 1 esetén pedig központi szerepet. Ezt is át lehet állítani az AT+ROLE1 paranccsal központira, de nekünk most nincs erre szükségünk.

Terminalban küldjük: AT+ROLE
Bluetooth válasza: +ROLE=0

Az AT+PARI paranccsal az UART kommunikáció során használt paritás bit beállításait kérdezhetjük le. Alapértelmezettként ez 0, azaz nincs. 1 esetén páros, 2-esetén páratlan.

Terminalban küldjük: AT+PARI
Bluetooth válasza: +PARI=0

Az AT+STOP paranccsal az UART kommunikáció során használt stop bit beállításait kérdezhetjük le. Alapértelmezettként ez 0, azaz 1 stop bit van. 1 esetén pedig 2 stop bit.

Terminalban küldjük: AT+STOP
Bluetooth válasza: +STOP=0

Az Arduino alapjáraton 8N1-el kommunikál. Azaz 8 adatbit van, nem használ paritásbitet és 1 db stop bitet használ. Így a fentebbi beállításokat úgy hagyhatjuk, ahogy vannak. Szükség esetén átállítható mind a paritás, mind a stop bit beállításai. Például, ha 2 stop bitet szeretnénk, használhatjuk az AT+STOP1 parancsot. Ha ilyen kommunikációt használunk, akkor át kell állítanunk a Serial beállításait is. Ebben az esetben például 8N2-re az alábbi módon a bluetooth-hoz.

bluetooth.begin(9600,SERIAL_8N2);

A AT+NOTI paranccsal lekérdezhetjük az értesítések módját. 0 esetén nem kapunk, 1 esetén kapunk értesítést ha egy bluetooth eszköz sikeresen kapcsolódott, vagy ha elveszett a kapcsolat. Alapjáraton ez az érték 0, azaz nem kapunk értesítést. Az AT+NOTI1-el átállíthatjuk, de erre most nincs szükség.

Terminalban küldjük: AT+NOTI
Bluetooth válasza: +NOTI=0

Az AT+UUID paranccsal lekérdezhető a szolgáltatás UUID értéke. ez 0x0001 és 0xFFFE között bármilyen hexadecimális érték lehet. Azaz 1 és 65534 közötti érték, hexadecimális megfelelője. Alapjáraton ez az érték 0xFFE0, ami a 65504-nek felel meg decimálisan.

Az AT+CHAR paranccsal lekérdezhető a karakterisztika értéke. Ez szintén az előbbi 0001 és FFFE közötti tartományban mozoghat, de alapértelmezett értéke 0xFFE1, ami 65505.

Terminalban küldjük: AT+UUID
Bluetooth válasza: +UUID=0xFFE0

Terminalban küldjük: AT+CHAR
Bluetooth válasza: +CHAR=0xFFE1

Szükség esetén a parancs után közvetlenül beírt hexadecimális számjeggyel átállíthatóak, azaz 0001-es karakterisztikához az AT+CHAR0x0001 parancsot kell kiadunk. Ugyanígy működik az AT+UUID is. Ezekre most nincs szükségünk.

Az AT+IMME parancs használatával megtudhatjuk a modul működési típusát. Alapértelmezettként 0-át ad vissza, ami azt jelenti, hogy amint feszültséget kap a modul azonnal működésbe kezd. 1-es esetén csak az AT parancsokra reagál, egyébként nem csinál semmit, amíg az AT+START parancsot ki nem adjuk neki. Illetve amíg az AT+CON, vagy AT+CONNL parancsot nem használjuk. Ez a parancs csak központi szabály alkalmazásánál fontos. Az AT+IMME1 paranccsal szükség esetén átállítható.

Terminalban küldjük: AT+IMME
Bluetooth válasza: +IMME=0

Az AT+START parancs kiadását csak AT+IMME1 esetén használjuk. Ez a parancs azonnal munkába állítja az eszközt, ha az eszköz úgy van beállítva, hogy addig ne csináljon semmit, amíg ezt a parancsot meg nem kapta.

Az AT+TYPE parancs segítségével megtudhatjuk a modul párosításának módját. Alapértelmezett értéke 0, azaz nincs szükség pin-kódra a párosításhoz.

0:Not need PIN Code

1:Auth not need PIN

2:Auth with PIN

3:Auth and bond

Terminalban küldjük: AT+TYPE
Bluetooth válasza: +TYPE=0

Fontos, hogy 515-ös firmware alatt nem szabad használni ezt a parancsot. A 3-as opció csak 524-es firmware-től elérhető. 4.3-as Android alatt a 1-es és 2-es opció hasonló. Ha olyan eszközről szeretnénk beállítani, ahol szabad, ott az AT+TYPEszám paranccsal átállíthatjuk. Fontos, hogy ahhoz, hogy Android-ról rá tudjunk csatlakozni, be kell állítanunk egy nevet, egy pin kódot és ezt a type értéket 3-ra.

Ha az eszköz újraindítására van szükség, akkor az AT+RESET parancs kiadásával ezt megtehetjük. Az előző autentikációs beállítás után pedig ajánlott az újraindítás.

Az AT+ADVI paranccsal lekérhetjük a hirdetési intervallumot. Az IOS rendszerekhez a maximum ajánlás 1285ms. Ez azt jelenti, hogy az apple a 1285ms-ot engedélyezi, de a válaszban hogy scan-nel és kapcsolódott az hosszú idő lesz. Az értéket a szokásos módon változtathatjuk meg.

0: 100ms

1: 152.5 ms

2: 211.25 ms

3: 318.75 ms

4: 417.5 ms   A: 2000ms

5: 546.25 ms   B: 3000ms

6: 760 ms   C: 4000ms

7: 852.5 ms   D: 5000ms

8: 1022.5 ms   E: 6000ms

9: 1285 ms   F: 7000ms

Terminalban küldjük: AT+RESET
Bluetooth válasza: +RESET
OK

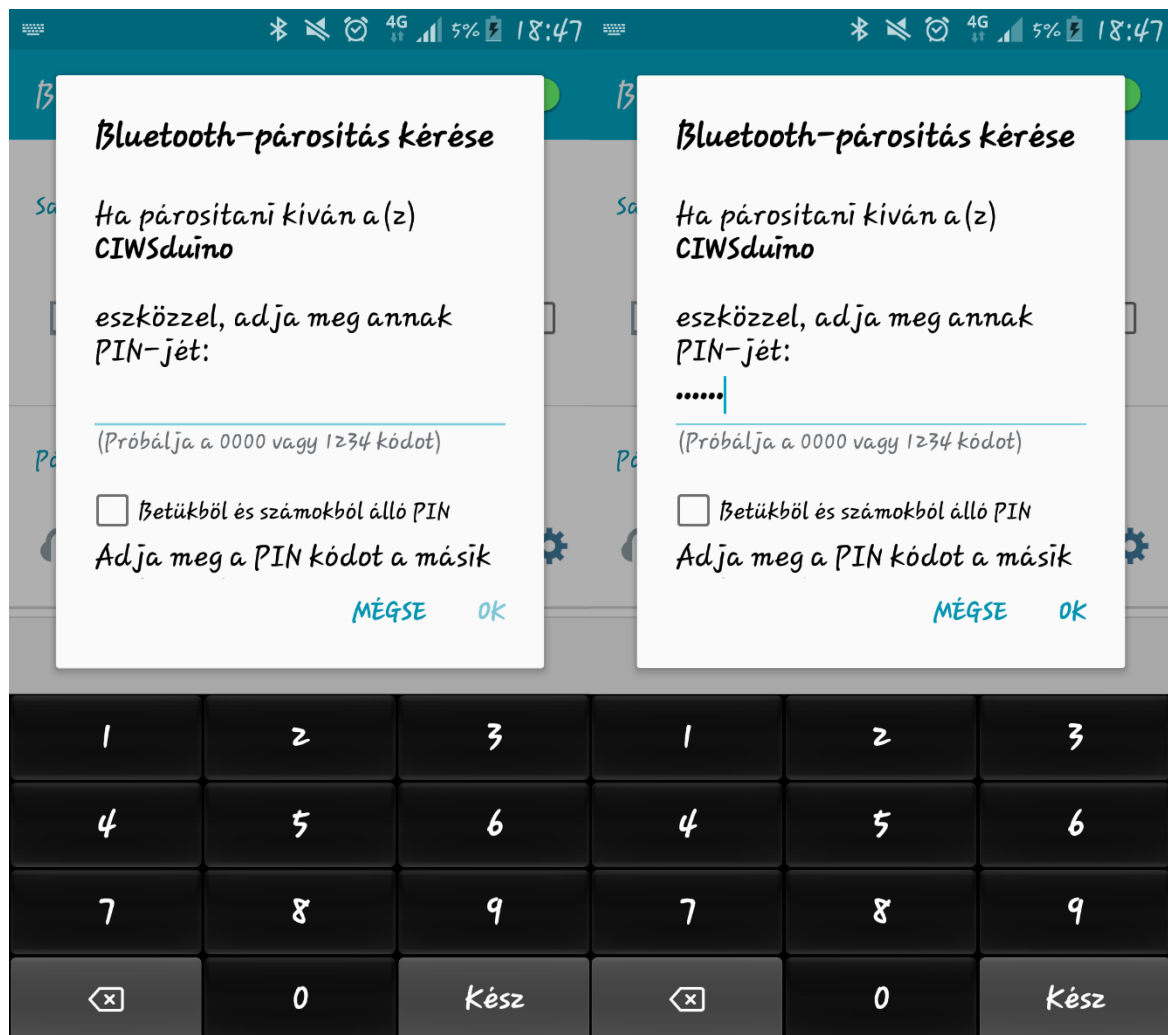
Ha az eszközt vissza szeretnénk állítani az alapértelmezett gyári beállításaira, akkor az AT+DEFAULT, vagy AT+RENEW parancsokat használhatjuk.

Terminalban küldjük: AT+DEFAULT
Bluetooth válasza: +DEFAULT
OK

Ha ilyenkor megnézzük az eszköz nevét, akkor láthatjuk, hogy visszaállt az alapbeállításra, a CC41-A névre.

Terminalban küldjük: AT+NAME
Bluetooth válasza: +NAME=CC41-A

Ha beállítottuk az eszköz nevét, pin kódját és az autentikáció típusát átállítottuk párosításra, majd újraindítottuk a bluetooth-t, akkor már rá is csatlakozhatunk egy külső eszközhöz, mondjuk egy Androidos mobiltelefonról.

Bluetooth

Saját eszköz

Cyber Zero (GT-I9506)

Csak párosított eszköz láthatja. Ér.
meg, hogy láthassák más eszközök.

Párosított eszközök

CIWSduino

Párosítva

Elérhető eszközök

KERESÉS